

APSTIPRINU:
V/A „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” direktors

Andris Ozols

2009. gada 30. jūnijā

**Valsts aģentūras
„Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”
2008.gada publiskais pārskats**

**2009
Rīga**

Satura rādītājs

1. Pamatinformācija	4
1.1. Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, izveidošanas gads un struktūra	4
1.2. LIAA darbības virzieni, funkcijas un uzdevumi	6
1.3. Izmaiņas LIAA darbībā pārskata gada laikā	6
2. LIAA 2008.gada darbības rezultāti un to izpildes izvērtējums	7
2.1. 2008. gada prioritārie pasākumi un informācija par valsts budžeta līdzekļu apmēru to īstenošanai	7
2.2. LIAA budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums	7
2.3. Informācija par LIAA pakalpojumiem	10
Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana	11
Valsts atbalsta politikas ieviešana	15
Atbalsts Valsts un privātās partnerības īstenošanai	18
Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	19
2.4. LIAA veiktie pētījumi un to galvenie rezultāti	25
2.5. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām	27
3. Budžeta informācija	28
3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)	28
3.2. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu sasniegtie rezultāti un līdzekļu izlietojums	29
4. LIAA personāls	30
5. Komunikācija ar sabiedrību	31
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	31
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti	36
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	36
6. Plāni 2009.gadam	37
6.1. 2009.gada prioritātes	37
6.2. LIAA reģistrētās ilgtermiņa finanšu saistības	37
6.3. Starptautiskie projekti	38
6.4. Plānotie pētījumi	38

Godātais lasītāj!

Nododot vērtējumam valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (LIAA) pārskatu par tās darbību 2008.gadā, vēlos iepazīstināt Jūs ar paveiktajiem uzdevumiem, būtiskākajiem rezultātiem un plāniem 2009.gadam.

2008.gads ir nozīmīgs ar to, ka tika noslēgta projektu īstenošana 2004.-2006.gada plānošanas perioda aktivitātēs un uzsākta 2007.-2013.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondu apguve, nodrošinot uzņēmumiem iespēju pieteikties un īstenot investīciju projektus uzņēmumu attīstības un konkurētspējas celšanai.

Lai sekmētu inovāciju, jaunu produktu izstrādi un ieviešanu ražošanā, būtisks atbalsts uzņēmējiem ir piedāvātās 2007.-2013.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondu programmas.

Uzņēmēji salīdzinoši ar iepriekšējo gadu daudz aktīvāk ir sākuši interesēties par savas produkcijas eksportēšanu uz ārvalstīm, līdz ar to 2008.gadā LIAA apkalpoto uzņēmēju skaits ir divkāršojies, neskatoties uz to, ka prognozētais eksporta apjoms ir palicis nemainīgs un investīciju - pat nedaudz samazinājies.

2008.gadā, veicot eksporta veicināšanas pasākumus, tika apstrādāti 728 eksporta projekti dažādās nozarēs, kā arī pārskata periodā ir noritējis darbs ar 138 investīciju projektiem, kuru prognozētais piesaistīto investīciju apjoms ir 65,3 miljonu latu.

Divpadsmit Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecības ārvalstīs (Amerikas Savienotajās Valstīs, Dānijā, Francijā, Japānā, Kazahstānā, Krievijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Vācijā un Zviedrijā) sadarbībā ar projektu vadītājiem Rīgas birojā nodrošināja Latvijas uzņēmēju ekonomisko interešu pārstāvību ārvalstu tirgos, palīdzot tiem apgūt jaunus un nostiprināties jau esošajos tirgos, sekmējot eksporta pieaugumu un piesaistot ārvalstu investīcijas.

Sabiedrības informēšanai un atgriezeniskās saites veidošanai, LIAA interneta mājas lapā www.liaa.gov.lv visiem interesentiem tika nodrošināta informācijas pieejamība un atklātība par LIAA darbu, tās funkcijām, uzdevumiem, normatīvajiem aktiem, kas regulē aģentūras darbību, aktualitātēm, sniegtajiem pakalpojumiem, sadarbības iespējām. Tika organizēti dažādi sabiedrības un uzņēmēju informēšanas un izglītošanas pasākumi.

2009.gadā tiks turpināts darbs eksporta veicināšanā, investīciju piesaistē, valsts atbalsta programmu administrēšanā, valsts un privātās partnerības, uzņēmējdarbības vides pilnveidošanā un inovācijas attīstības veicināšanā.

Ar cieņu,

direktors

A.Ozols

1. Pamatinformācija

1.1. Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, izveidošanas gads un struktūra

Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu Nr.814 2003.gada 24.decembrī (prot. Nr.65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”, kas sāka darbu 2004.gada 1.februārī.

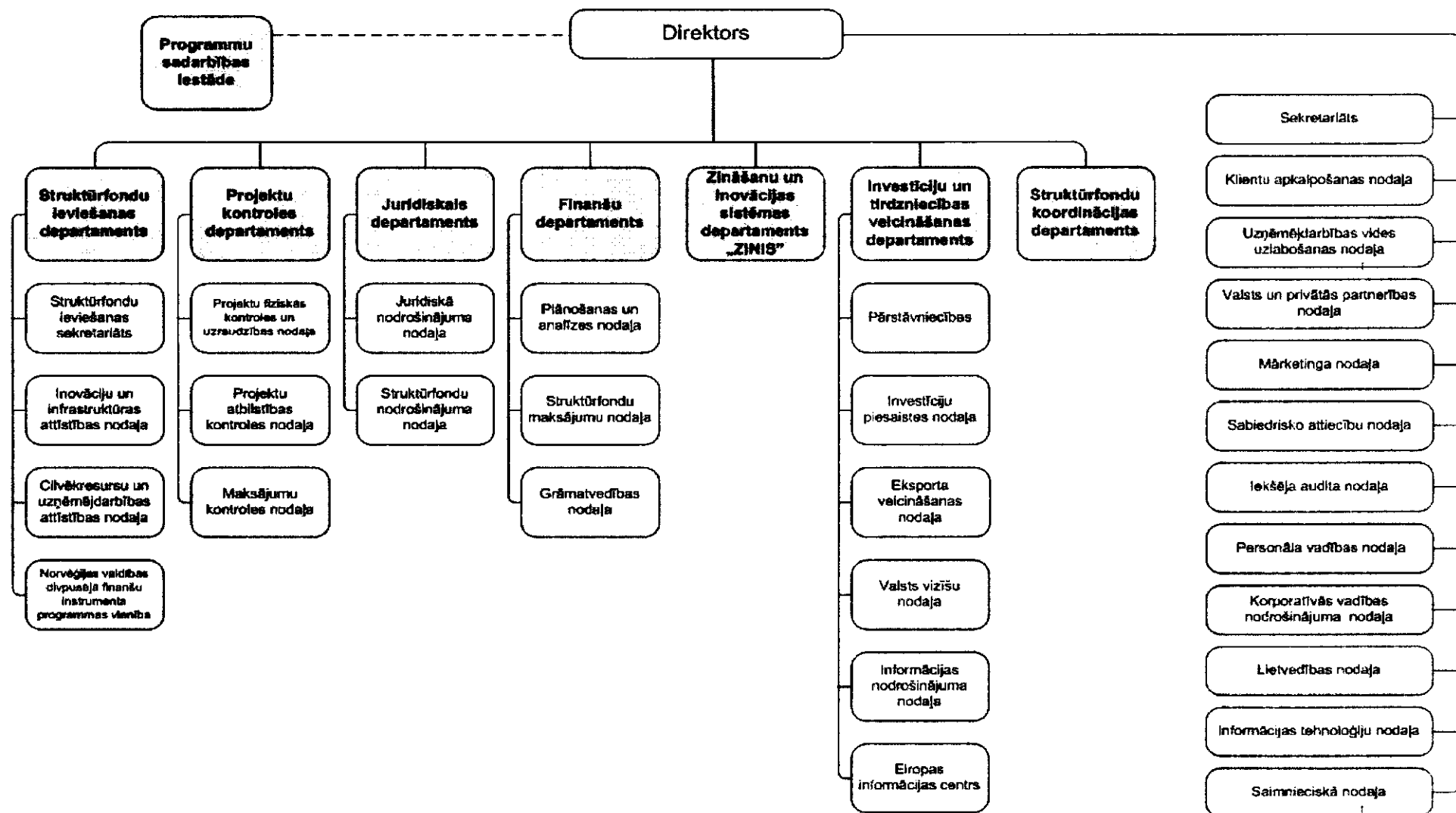
Valsts aģentūra "Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra" ir Ekonomikas ministrijas pārraudzībā esoša valsts iestāde, kas darbojas saskaņā ar Publisko aģentūru likumu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.746 „Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” nolikums” un citiem normatīvajiem aktiem.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām. LIAA struktūra atspoguļota *1.attēlā*.

Informācija par LIAA darbību ir pieejama aģentūras mājas lapā Internetā www.liaa.gov.lv.

**Valsts aģentūras "Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra"
struktūra
(spēkā ar 2008.gada 3.novembri)**

Pielikums Nr.2
LIAA direktora A.Ozola 2008.gada 30.oktobra
rikojumam Nr.PERS-RIK-AS-2008/6
"Par LIAA struktūru un amatu sarakstu"

1.2. LIAA darbības virzieni, funkcijas un uzdevumi

LIAA darbības virsmērķis ir sekmēt uzņēmējdarbības (komercdarbības) attīstību, veicinot ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu un palielinot Latvijas uzņēmēju (komersantu) konkurētspēju Latvijā un starptautiskajos tirgos.

1.2.1. LIAA funkcijas ir:

- 1.2.1.1. veicināt Latvijas uzņēmēju (komersantu) ārējo tirdzniecību;
- 1.2.1.2. iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 1.2.1.3. īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām privāto uzņēmēju (komersantu) atbalstam;
- 1.2.1.4. īstenot pasākumus uzņēmējdarbības (komercdarbības) vides uzlabošanā;
- 1.2.1.5. veicināt valsts un privātās partnerības projektu ieviešanu.

1.2.2. Lai īstenotu noteiktās funkcijas, LIAA veic šādus uzdevumus:

- 1.2.2.1. veicina investīciju projektu izstrādi un atbalsta konkurētspējīgus projektus;
- 1.2.2.2. izstrādā priekšlikumus valsts atbalsta programmām, kas paredzētas privāto uzņēmēju (komersantu) atbalstam;
- 1.2.2.3. izveido, ievieš un administrē valsts atbalsta programmu līdzekļu vadības, uzraudzības un kontroles institucionālo sistēmu;
- 1.2.2.4. analizē uzņēmējdarbības (komercdarbības) vidi un izstrādā priekšlikumus tās uzlabošanai;
- 1.2.2.5. īsteno aģentūras pārstāvniecību darbību;
- 1.2.2.6. izstrādā priekšlikumus valsts un privātās partnerības attīstības veicināšanai un atbalsta attiecīgu projektu izstrādi un īstenošanu;
- 1.2.2.7. sniedz informatīvus, konsultatīvus, juridiskus un citus publiskos pakalpojumus valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām.

1.3. Izmaiņas LIAA darbībā pārskata gada laikā

Lai pilnveidotu LIAA darbu un panāktu efektīvāku funkciju izpildi, pārskata periodā ir veiktas vairākas būtiskas izmaiņas.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2007.gada 31.oktobra rīkojumu Nr.673 „Par valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” reorganizāciju” LIAA struktūrvienības - Enerģētikas nodaļa, Naftas resursu centrs un TEN-E projekts tika nodotas Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras pārraudzībā.

Lai nodrošinātu Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta prioritātes „Reģionālā politika un ekonomisko aktivitāšu attīstība” programmās „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” ieviešanu, martā Struktūrfondu ieviešanas departamentā tika izveidota jauna struktūrvienība – Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmas vienība.

Izvērtējot funkcijas, esošo darba apjomu un darba specifiku, novembrī tika reorganizēts Mārketinga un komunikāciju departaments, izveidojot divas patstāvīgas nodaļas – Sabiedrisko attiecību nodaļu un Mārketinga nodaļu.

Lai izpildītu LIAA noteiktās sadarbības iestādes funkcijas ierobežotas atlases projektu gadījumos, kur LIAA ir finansējuma saņēmējs 2007.-2013.gada plānošanas perioda ietvaros, novembrī tika izveidota struktūrvienība – Programmu sadarbības iestāde.

2. LIAA 2008.gada darbības rezultāti un to izpildes izvērtējums

Saskaņā ar 2007.gada 26.aprīlī starp Ekonomikas ministriju un valsts aģentūru „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” noslēgto pārvaldes līgumu, LIAA Vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģiju 2007. – 2009. gadam LIAA pārskata periodā īstenoja pasākumus:

- tirdzniecības (eksporta) veicināšanā;
- investīciju piesaistē;
- valsts atbalsta programmu privātajiem komersantiem ieviešanā un administrēšanā;
- valsts un privātās partnerības veicināšanā;
- uzņēmējdarbības vides pilnveidošanā;
- inovācijas attīstības veicināšanā.

2.1. 2008. gada prioritārie pasākumi un informācija par valsts budžeta līdzekļu apmēru to īstenošanai

1. tabula

LIAA prioritārie pasākumi 2008.gadā	2008.gada plāns (latos)	2008. gada izpilde (latos)
"Divu jaunu ekonomisko pārstāvniecību atvēršana Polijā un Japānā"	310 000	230 966*
"Esošo Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbības nodrošināšana"	125 190	125 190

*Faktiskā izpilde bija mazāka nekā plānots, jo vairāku konkursu rezultātā netika atrasts pārstāvniecības Polijā vadītāja vietnieka amata prasībām atbilstošs kandidāts, līdz ar to pārstāvniecība Polijā uzsāka darbību vēlāk nekā plānots un tās uzturēšanas izdevumi bija mazāki par plānotajiem.

Pārstāvniecības Japānā uzturēšanas izdevumi bija mazāki nekā plānots, jo, kamēr pārstāvniecības vadītājam nebija piešķirts diplomāta statuss, Latvijas vēstniecība Japānā neslēdza telpu īres līgumu ar LIAA, sakarā ar ko pārstāvniecības telpu nomas izdevumi bija mazāki kā plānots, pārstāvniecības Japānā darbības laikā 2008.gadā netika realizēti visi tamē paredzētie marketinga pasākumi.

2.2. LIAA budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

Atbilstoši 2008.gadā LIAA piešķirtajam budžetam, kas sastādīja 47 825 927 latos, tika realizēti pārvaldes līgumā noteiktie darbības rezultāti un rezultatīvie rādītāji, kas tika sasniegti pilnībā, bet atsevišķi - daļēji, kas izskaidrojams ar to, ka līgums Specific Grant Agreement EEN-150340 – EBISC Latvia-1 tika noslēgts tikai 25.02.2008. un darbības rezultatīvo rādītāju izpilde varēja tikt uzsākta tikai pēc līguma noslēgšanas.

Atsevišķi rezultatīvie rādītāji tika pat pārsniegti, kas izskaidrojams ar ekonomisko situāciju Latvijā. Latvijas komersanti izrādīja ar vien lielāku interesi par pasākumiem, kas varētu palīdzēt atrast jaunus noieta tirgus savai produkcijai ārvalstīs, kā arī

potenciālie uzņēmējdarbības uzsācēji atrada iespēju LIAA piedāvātos pakalpojumus izmantot kā praktisku instrumentu savas biznesa idejas attīstībai un īstenošanai.

2.tabula

Budžeta programmas/ apakšprogrammas kods		
Budžeta programmas/ apakšprogrammas nosaukums/	2008.gada plānotais	2008.gada izpilde
Rezultatīvie rādītāji		
25.00.00 Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana		
Izstrādāts Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns	1	1
Tehniski un saturiski noorganizēta Vadības grupas uzņēmējdarbības vides uzlabošanai sēde (pēc nepieciešamības)	3-4	1
Tehniski un saturiski noorganizēta Latvijas valdības un ĀIPL augsta līmeņa tikšanās	1	1
Sniegti atzinumi par normatīvo aktu un to projektu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi un izteikti priekšlikumi nepieciešamajiem uzlabojumiem	50	52
Īstenoti inovāciju motivāciju semināri Latvijas reģionos (semināru skaits, apmeklētāju skaits)	5 (95)	8 (808)
Sagatavoti un izplatīti informatīvie materiāli par inovācijām	1	1
Organizēti apmācību semināri tehnoloģiju pārnesei speciālistiem	2 (20)	3 (44)
Organizēti apmācību semināri inkubatoru vadītājiem un darbiniekiem (semināru skaits, apmācīto speciālistu skaits)	1 (20)	3 (73)
Organizēti apmācību semināri par riska kapitālu inovatīvo biznesa ideju autoriem (semināru skaits, dalībnieki)	2 (20)	2 (51)
Organizēti apmācību semināri studentiem biznesa ideju izstrādei (semināru skaits, apmācīto studentu skaits)	4 (80)	5 (156)
Atbalstīta tehnoloģiju pārnese kontaktpunktu darbība (kontaktpunktu skaits, sagatavoto komercializācijas piedāvājumu skaits/iesniegto patentu pieteikumu skaits)	8 /120/40	6 + 2 (2 līgumu slēgšanas stadijā)
Organizēti Inovāciju veicināšanas un popularizēšanas pasākumi (pasākumu skaits)	6	13
Izstrādātie pētījumi par inovāciju attīstības problēmām un nacionālo inovāciju sistēmu	1	1
Īstenots Inovāciju gada balvas konkurss	1	1
Svarīgas aktivitātes NĪP īstenošanai 2007.gadā: 1) Biznesa ideju konkursa projekti (jaunas biznesa idejas/mārketinga plāni/plāni);	2: 1 (100/50/30)	1: 1 (376/104/49)

2) Pilota programma – Ražošanas konsultācijas MVU (atbalstīti MVU)	1 (20)	0 (4)
Specializētais atbalsts uzņēmumu tehnoloģiskajai attīstībai (atbalstu saņēmušie uzņēmumi)	10	13
Uzņēmējdarbības un inovācijas motivācijas programmā iesaistīto personu skaits (inovatīvie uzņēmēji, uzņēmumu vadītāji reģionos, potenciālie uzņēmēji)	250	535
Nodrošināta vienotā Eiropas biznesa atbalsta tīkla Latvijā (Enterprise Europe Network (EEN Latvija)) darbība: (piešķirts papildus finansējums)*:		
Modulis A: Latvijas MVU konkurētspējas celšana (konsultāciju skaits, informācijas pieprasījumi, apmācību semināri, biznesa sadarbības projekti, dalība EK projektos)	1070/ 300/ 12/100/2	1055/ 262/ 19/89/3
Modulis B: Tehnoloģiju pārneses starp Latvijas uzņēmumiem veicināšana (klientu skaits, tehnoloģiju auditi, informācijas semināri, tehnoloģiju pārneses līgumi, kopējais atbalstīto uzņēmumu apgrozījuma pieaugums Milj.Ls)	650/ 30/20/15/ 17,5	761/ 33/27/15/ 2,88
Modulis C: Latvijas MVU līdzdalības veicināšana 7. Ietvara programmā (konsultāciju skaits, semināri, programmas veicināšanas pasākumi, piesaistīto MVU skaits)	45/3/20/12	48/3/13/13
27.00.00 Valsts atbalsta politikas ieviešana		
27.02.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) pasākumu īstenošana		
Apmaksāto projektu skaits 2004.-2006. gada plānošanas perioda programmās	401	392
Apmaksāto projektu skaits 2007.-2013. gada plānošanas perioda programmās	15	6
27.03.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) pasākumu īstenošana		
Veikti maksājumi 2004.-2006.gadu perioda realizētajiem projektiem LIAA administrētajās VAP	21	21
27.04.00 Atbalsts valsts un privātās partnerības īstenošanai		
Sagatavots ziņojums par identificētajiem problēmām un nepieciešamajiem uzlabojumiem VPP veicināšanā un iesniegts EM	1	1
Precizēta VPP projektu vadības cikla metodoloģija (t.sk. precizēti tipveida līgumi)	1	1
Noorganizēti informatīvie semināri publiskajām institūcijām par VPP projektu vadības cikla metodoloģiju un tipveida dokumentiem (semināru skaits)	2	4
Veiktas konsultācijas par VPP projektu organizatoriskajiem, finanšu un juridiskajiem jautājumiem	50	61

Izdots informatīvais materiāls par VPP metodisko bāzi	1	1
27.05.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013)		
Piesaistīts tehniskās palīdzības finansējums (0,71 milj.Ls)	0,71	0,71
Veikti pasākumi tehniskās palīdzības ietvaros (aktivitāšu skaits)	11	6
28.00.00 Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana		
Nodrošināta Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbība ārvalstīs (pārstāvniecību skaits)	12	12
Sagatavotas Latvijas uzņēmēju eksporta veicināšanas un investīciju piesaistes misijas ārvalstīs (uzņēmēju skaits)	200	445
Organizētas potenciālo sadarbības partneru vizītes Latvijā (kompāniju skaits)	60	182
Organizēti un/vai nodrošināta dalība investīciju un starptautiskās tirdzniecības veicināšanas semināri ārvalstīs	25	93
Organizēti semināri Latvijas reģionos (semināru skaits)	17	23
Sniegtas konsultācijas Latvijas uzņēmumiem par ārvalstu tirgiem (konsultāciju skaits)	1440	1688
Apstrādāti eksporta projekti (skaits/ pret prognozēto apjomu, milj. Ls)	400/20	728/20
Sniegtas konsultācijas ārvalstu investoriem, ārvalstu diplomātiskajām pārstāvniecībām u.c. ārvalstu institūcijām (konsultāciju skaits)	300	484
Apstrādāti investīciju projekti (skaits/ pret prognozēto apjomu, milj.Ls)	50/30	138/65,3

2.3. Informācija par LIAA pakalpojumiem

Klientu apkalpošanas nodaļa (turpmāk – KAN), kas veic „Vienas pieturas aģentūras” funkcijas, nodrošināja uzņēmējus ar kvalitatīvu informāciju un konsultācijām gan klātienē, gan organizējot seminārus, gan atbildot telefoniski un rakstiski uz uzņēmēju uzdotajiem jautājumiem par LIAA administrētajām valsts atbalsta programmām, uzņēmējdarbības vidi un tās pilnveidošanu, komercdarbības uzsākšanu Latvijā, sadarbības iespējām eksporta veicināšanā, valsts un privāto partnerību, u.c. aktivitātēm un pasākumiem.

2008.gadā KAN ir sniegusi 6894 konsultācijas, t.sk. par atbalsta programmām – 5954; uzņēmējdarbības uzsākšanu - 90; sadarbības partneru meklēšanu - 510; Latvijas uzņēmējiem par uzņēmējdarbības vidi ekonomisko situāciju Latvijā un ārzemēs – 43; LIAA darbību – 97; ārvalstu uzņēmējiem par uzņēmējdarbības vidi ekonomisko situāciju Latvijā – 64; par Eiropas biznesa atbalsta tīklu – 110; citas -26.

Liels gandarījums ir par tiem uzņēmumiem, kas bez iepriekšējas pieredzes ES struktūrfondu jautājumos, saņemot KAN konsultācijas, ir veiksmīgi uzrakstījuši un ieviesuši projektus dažādās struktūrfondu aktivitātēs.

Papildus jau esošajām KAN funkcijām, kas saistītas ar ES struktūrfondu projektu iesniegumu un ar to saistītās dokumentācijas pieņemšanu, 2008.gadā KAN veiksmīgi uzsāka arī līgumu slēgšanu ar ES struktūrfondu finansējuma saņēmējiem.

Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanā LIAA uzraudzīja Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānā 2008.gadam iekļauto pasākumu izpildes progresu un sagatavoja informatīvo ziņojumu par izpildītajiem un neizpildītajiem pasākumiem.

Apkopojot uzņēmēju un uzņēmējus pārstāvošo organizāciju priekšlikumus uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, kas tika iesūtīti LIAA mājas lapas sadaļā „*Uzņēmēj, piedalies uzņēmējdarbības vides sakārtošanā!*”, kā arī apspriestos priekšlikumus 12.Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā augsta līmeņa tikšanās laikā, veicot priekšlikumu analīzi un saskaņošanu ar Ekonomikas ministriju un citām attiecīgajām ministrijām LIAA sagatavoja iesniegšanai Ministru kabinetā **Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākuma plāna 2009.gadam** projektu un tā dokumentāciju.

2008.gada februārī LIAA mājas lapā www.liaa.gov.lv tika izveidota sadaļa, kurā uzņēmēji var informēt par administratīvajiem šķēršļiem un birokrātiskajām prasībām, kā arī sniegt priekšlikumus administratīvo šķēršļu novēršanai un administratīvo procedūru uzlabošanai. Iesūtītā informācija tika regulāri apkopota un analizēta.

Izvērtējot normatīvo aktu projektus LIAA sniedza 52 atzinumus par normatīvo aktu projektu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi, administratīvajām procedūrām un uzņēmējiem radīto administratīvo slogu.

Inovācijas attīstības veicināšanā LIAA sekmēja jauno un esošo uzņēmumu veidošanos un izaugsmi, veicināja komerciālu atdevi no universitātēm un pētniecības institūtiem un sekmēja zināšanu pārnesei, sniedzot konsultācijas inovatīvo ideju autoriem un uzņēmējiem, palīdzot sagatavoties investoru piesaistei, organizējot seminārus gan inovatīvo ideju autoriem un uzņēmējiem, gan augstskolu (it īpaši tehnoloģiju pārnesei kontaktpunktu) un pašvaldību pārstāvjiem, apmācot un sniedzot informāciju par inovācijas attīstības iespējām.

Kopš 2006.gada izveidotais Zināšanu un inovācijas sistēmas departaments ZINIS, inovācijas un inovatīvas uzņēmējdarbības atbalsts, LIAA darba kārtībā ir ieguvis ievērojamu nozīmi.

LIAA aktivitātes inovācijas jomā var iedalīt trīs blokos:

- 1. Uzņēmējdarbības uzsākšanas veicināšanas pasākumi:**
 - 1.1.atbalsts inovatīvo biznesa ideju autoriem (pirmssēklas instruments);
 - 1.2.jaunatnes inovatīvo biznesa ideju konkurss "Ideju kauss 2008";
 - 1.3.apmācību cikls studentiem biznesa ideju izstrādei.
- 2. Informēšanas un iedrošināšanas pasākumi:**
 - 2.1.inovācijas motivācijas semināri Latvijas reģionos;
 - 2.2.dažādas sabiedrības informēšanas un motivēšanas aktivitātes dažādām mērķa auditorijām (lekcijas, prezentācijas).
- 3. Specializēti informēšanas un apmācību pasākumi speciālistiem inovācijas jomā:**
 - 3.1.apmācību un partnerības rosināšanas pasākumi kompetences centru vadītājiem un dalībniekiem;
 - 3.2.partnerības rosināšanas pasākumi biznesa eņģeļu tīklu pārstāvjiem;

- 3.3. biznesa inkubatoru vadītāju un darbinieku apmācība, pieredzes pilnveidošana;
- 3.4. apmācību semināri tehnoloģiju pārnese speciālistiem (tehnoloģiju pārnese kontaktpunktu un tehnoloģiju pārnese centru darbinieku apmācība);
- 3.5. ražošanas konsultācijas maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU)
- 3.6. specializēts atbalsts uzņēmumu jauno produktu un tehnoloģiskajai attīstībai (TRIZ apmācības);
- 3.7. apmācību un partnerības rosināšanas pasākumi klasteru veicinātājiem, vadītājiem un dalībniekiem.

Uzņēmējdarbības uzsākšanas veicināšanas pasākumi

2008.gadā LIAA uzsāka īstenot pilotprojektu „**Atbalsts inovatīvo biznesa ideju autoriem**”. Projekta ietvaros biznesa ideju autoriem bija iespēja nodibināt sadarbību ar mentoriem un potenciālajiem investoriem, partneriem, kuri gatavi sadarboties idejas realizēšanā, kā arī labākajiem bija iespēja saņemt atbalstu līdz 5000 latiem biznesa idejas attīstīšanai. Konkursa ietvaros tika saņemti 60 biznesa ideju pieteikumi, no kuriem ierobežotā finansējuma apstākļos atbalstīti tika 14. Pilotprojekta ietvaros ir tikuši izveidoti vismaz 16 jauni uzņēmumi.

Informējot par uz zināšanām balstītas ekonomikas nozīmi tautsaimniecībā un nostiprinot sabiedrības izpratni par ar inovāciju saistītiem jautājumiem, īpaša uzmanība tika pievērsta jauniešu motivēšanai īstenot savas idejas uzņēmējdarbībā. Latvijas Inovatīvo biznesa ideju konkurss „**Ideju kauss 2008**“ ir veicinājis vairāk kā 400 dalībnieku (vecumā no 18 gadiem) aktivitāti, sagatavojot un komandās vai individuāli iesniedzot inovatīvas biznesa idejas, ir uzsākta 10 no konkursā iesniegtajām idejām īstenošana.

2008.gadā jau trešo gadu LIAA rīkoja bezmaksas uzņēmējdarbības un inovācijas **apmācību kursu** studentiem „**Uzņēmējs 5 dienās**”. Kursi tika organizēti Latvijas Universitātē, Ventspils Augstskolā, Rīgas Ekonomikas Augstskolā, Baltijas Starptautiskajā Akadēmijā un Rēzeknes Augstskolā.

Triju gadu laikā, no 2006.gada līdz 2008.gadam, iepriekšminēto atbalsta pasākumu rezultātā ir uzsākuši darbu aptuveni 50 jauni uzņēmumi.

Informēšanas un iedrošināšanas pasākumi

Reģionālās inovācijas dienas ir viens no instrumentiem sabiedrības izpratnes par inovāciju veicināšanai, kā arī inovatīvai darbībai labvēlīgas vides veidošanai. Tāpat kā 2006. un 2007.gadā arī 2008.gadā tika rīkoti informatīvi semināri inovācijas popularizēšanai Latvijas reģionos. LIAA sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru rīkoja semināros, kuros tika sniegta plaša informācija par inovatīvai uzņēmējdarbībai pieejamu finansiālu atbalstu, t.sk., par Valsts atbalsta programmām, iespējām pieteikties 7.Ietvarprogrammas finansējumam u.c., kā arī par jaunu produktu ražošanas ieviešanu un atbalstu tam. 2008.gadā tika rīkoti **8 šādi semināri**, kuras kopumā apmeklēja vairāk kā 800 interesentu.

Papildus reģionālajām inovācijas dienām LIAA 2008.gadā ir atbalstījusi arī citu organizāciju ar inovāciju saistītus pasākumus, piemēram, Latvijas Izgudrotāju biedrības pirmo reizi rīkoto „**Latvijas Izgudrotāju dienu**” - ar mērķi veicināt Latvijas jauniešu iesaistīšanos zinātnē un iedrošināt tos īstenot savas idejas. Ir

izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Junior Achievement Latvia, un LIAA pārstāvji ir piedalījušies ar prezentācijām un lekcijām pasākumos, kur mērķauditorija ir Latvijas jaunatne, lai rosinātu ekonomisko aktivitāti un inovatīvu uzņēmējdarbības ideju ģenerēšanu. Kopumā ar inovāciju saistītus pasākumus, kuros sniegtas prezentācijas, lekcijas, rosinātas diskusijas 2008.gadā ir apmeklējuši vairāk kā 1000 dalībnieki.

2008.gadā LIAA sadarbībā ar Ekonomikas ministriju organizēja Eksporta un **Inovācijas balvas konkursu** – pirmo reizi balvas tika pasniegtas arī inovatīvāko uzņēmumu nominācijā. Pirmās trīs vietas ieguva SIA „Real Sound Lab”, a/s „Jauda” un SIA „JZ Microphones”.

Specializēti informēšanas un apmācību pasākumi speciālistiem inovācijas jomā

LIAA departaments ZINIS 2008.gada laikā sniedza atbalstu vairākiem no struktūrfondiem finansētu specifisku inovācijas atbalsta programmu potenciālajiem atbalsta saņēmējiem, lai palīdzētu sagatavoties kvalitatīvu projektu ieviešanai.

Kā viena no būtiskām uzņēmējdarbības un zinātnisko institūciju sadarbības veicināšanas programmām no ES struktūrfondiem ir plānota Kompetences centru programma. 2008.gadā LIAA īstenoja apmācību un partnerības rosināšanas pasākumus potenciālo kompetences centru vadītājiem un dalībniekiem, noorganizēja **pieredzes apmaiņas vizīti potenciālajiem Latvijas kompetences centru pārstāvjiem** (vadītājiem) uz Igaunijas kompetences centriem un *Enterprise Estonia*. 2008.gada laikā tika sagatavots metodiskais materiāls struktūrfondu finansējuma pretendentiem - izstrādāti kompetences centru finanšu un juridiskie modeļi, izstrādātas procesu kartes kompetences centru darbības organizēšanai. Diemžēl pašas programmas noteikumu sagatavošana Ekonomikas ministrijā un apstiprināšana Ministru kabinetā 2008.gada laikā netika pabeigta, un ir gaidāma 2009.gadā.

2008.gadā noorganizēta **Latvijas biznesa inkubatoru vadītāju pieredzes apmaiņas vizīte** uz Zviedrijas (Stokholmas) inkubatoriem. Vizītes ietvaros apmeklēti inkubatori *Transit*, *I-qube*, *Entreprenörcenter*, *Kista (Sting)*, *Tehnikhojden u.c.* Kopā vizītē piedalījās 18 dalībnieki no Latvijas. Biznesa inkubatoru struktūrfondu programma tika apstiprināta 2008.gadā. LIAA ir sagatavojusi noteikumus inkubatoru operatoru pakalpojumu iepirkuma konkursam un ir uzsākts iepirkums, lai 2009.gadā varētu tikt turpināti 9 biznesa inkubatoru pakalpojumi visos Latvijas plānošanas reģionos, kā arī izveidots radošo nozaru inkubators Rīgā.

LIAA 2008.gadā rīkoja divus **apmācību seminārus tehnoloģiju pārnesei speciālistiem**. Pirmais seminārs-diskusija „Tehnoloģiju pārnese kontaktpunkti”, tika rīkots potenciālajiem dalībniekiem Tehnoloģiju pārnese kontaktpunktu (TPK) programmā, lai atbildētu uz neskaidrajiem jautājumiem, kā arī lai stāstītu par tehnoloģiju pārnese lomu zinātniskās institūcijas darbībā. Seminārā piedalījās 34 dalībnieki, no kuriem 21 bija zinātnisko institūciju darbinieks, kas saistīts ar tehnoloģiju pārnese jautājumiem. Otrais seminārs „Tehnoloģiju pārnese kontaktpunktu vadība”, tika rīkots, lai apmācītu tehnoloģiju pārnese kontaktpunktu darbiniekus par intelektuālā īpašuma pārvaldības politiku un TPK pārdošanas kanāliem. Pasākumā piedalījās 21 dalībnieks, no kuriem 17 zinātnisko institūciju darbinieki, kas saistīti ar tehnoloģiju pārnese jautājumiem.

Septembrī atbalstīta 6 tehnoloģiju pārnese kontaktpunktu darbinieku dalība TII (tehnoloģiju pārnese profesionāļu organizācija) vasaras skolā 15.-19.septembrī, kuras laikā tika apgūtas vairākas tehnoloģiju pārnese speciālistiem nepieciešamas tēmas.

Lai veicinātu izpratni par uzņēmumu sadarbības klasteru formu, palīdzētu uzņēmumu un nozaru organizāciju pārstāvjiem sagatavoties klasteru atbalsta programmas ieviešanai, tika rīkota pasaulē atzīta **klasteru eksperta Dr. K.Ketela tikšanās** ar esošo un potenciālo klasteru vadītājiem, klasteru organizēšanas veicinātājiem, dalībniekiem, kā arī valsts institūciju pārstāvjiem. 2008.gada laikā LIAA sniedza atbalstu Satelīttehnoloģiju un biotehnoloģiju klasteru dalībniekiem dalībai Barselonas Vasaras skolas kursā klasteru vadītāju iemaņu pilnveidošanai, 7 klasteriem vai to iniciatīvas grupām (Latvijas Biodegvielas asociācija, Frēzēšanas un virpošanas klasteris, Farmācijas un saistīto nozaru klasteris, IT klasteris, Linu un kaņepju klasteris, Satelīttehnoloģiju klasteris un Filmu klasteris) tika noorganizētas apmācības ar mērķi sagatavot klasteru darbības plānus, kas balstīti uz izstrādātajām klasteru stratēģijām.

LIAA 2008.gadā uzturēja un pilnveidoja Latvijas industriālā **dizaina portālu** www.designlatvia.lv, kas papildināts ar jaunām sadaļām, lai nodrošinātu tā interaktivitāti. Portālā katru dienu tika ievietotas jaunas ziņas par aktuālajiem notikumiem Latvijā un pasaulē. Sadaļā „Dizains Biznesā” tika publicēti raksti par uzņēmēju veiksmīgu sadarbību ar dizaineriem, kā arī uzturēta dizaineru datu bāze un informēti dizaineri par LIAA organizētajiem pasākumiem – semināriem, tirdzniecības misijām, projektiem, vizītēm, kontaktbiržām utml.

Īstenots **zināšanu pārneses pilotprojekts dizainers-produkcijas ražotājs** 8 mazo un vidējo uzņēmumu jaunu produktu dizaina izstrādei. Projekta ietvaros tika paredzēts 50% liels valsts atbalsts dizainera darba apmaksai, kas, projekta ietvaros strādājot pie ražotāja, veica kāda konkrēta produkta dizaina izstrādi.

Izstrādāta **dizaina rokasgrāmata** uzņēmējiem „Praktiskie soļi inovāciju un produktu dizaina ieviešanai rūpnieciskajā ražošanā”, kas publicēta dizaina portālā.

Lai veicinātu rūpnieciskā dizaina izmantošanu uzņēmējdarbībā, tika organizēti **8 semināri** (apmeklēja 670 dalībnieki), to ietvaros organizētas kontaktbiržas, popularizēta veiksmīga sadarbība ar dizaineriem, komersanti tika informēti par produktu un pakalpojumu popularizēšanas iespējām izmantojot multimedijus.

2008.gadā tika organizētas divas Latvijas dizaineru un uzņēmēju **pieredzes apmaiņas vizītes** uz Zviedriju un Lielbritāniju.

Veiksmīgi uzsākta jauna iniciatīva - projekts „**Dizaina autobuss**”, kura mērķis ir veicināt sadarbību Latvijas dizaineru un uzņēmēju starpā. Projekta laikā Latvijas modes dizaineri apmeklēja tekstila ražošanas uzņēmumus, gūstot iespēju iepazīties ar uzņēmumu rīcībā esošajām ražošanas tehnoloģijām, ražošanas procesā izmantotajiem materiāliem un ražoto produkciju. Projekta mērķis ir sekmēt pieredzes, zināšanu un domu apmaiņu, kas rezultējas konkurētspējīgos produktos un pakalpojumos.

LIAA dalība starptautiskos projektos

2008.gada laikā LIAA turpināja piedalīties ES finansētā projektā „BSR INNONET”, kura mērķis ir izstrādāt starpvalstu atbalsta programmu klasteru sadarbības formas veicināšanai visās Baltijas jūras reģiona valstīs. Projekta ietvaros tika izstrādātas **apmācību programmas klasteru vadītājiem**, kā arī **uzsākta četrpilotprojekta darbība**. Latvijas informācijas tehnoloģiju (IT) un metālapstrādes klasteru pārstāvji ir izmantojuši apmācības programmas, kā arī IT klasteris iesaistījies Baltijas jūras reģiona pilotprojektā. Projekts turpināsies līdz 2009. gada oktobrim.

2008.gada nogalē Baltijas jūras reģiona programmas ietvaros konkursa kārtībā tika apstiprināti 3 projekti, kuros kā partneris piedalās LIAA:

- *BSR CBP – Capacity Building Programme on Trans-National Cluster and Innovation Systems in the Baltic Sea Region* - projekts ietver apmācību moduļu izstrādi un īstenošanu noteiktai mērķauditorijai - klasteru veidotājiem, vadītājiem, dalībniekiem, sadarbības partneriem (pētniecības un izglītības institūcijām), kā arī klasteru politikas veidotājiem valsts sektorā (turpinājums BSR INNONET projektam);
- *BSR InnoReg - Strengthening Regional Innovation Governance through Transnational Cooperation*, kur viens no galvenajiem mērķiem ir izveidot vienotus inovatīvas uzņēmējdarbības veicināšanas instrumentus Baltijas jūras valstu reģionos ārpus metropolēm;
- *JOSEFIN - Joint SME Finance for Innovation*, kura mērķis ir izstrādāt un sniegt konsultatīvos pakalpojumus MVU, lai veicinātu starptautisko MVU sadarbību, kā arī lai atbalstītu MVU centienus saņemt finansējumu dažādu projektu realizācijai, kā arī izstrādāt un ieviest viegli pieejamus finanšu instrumentus inovatīviem MVU sadarbības projektiem. Minēto projektu ieviešana tiks uzsākta 2009.gadā.

2008.gada laikā turpinājās ES finansēts projekts CERT – TT, kura mērķis ir formulēt prasības starptautiski atzītas tehnoloģiju pārneses speciālistu apmācību programmas izveidošanai. Projekta ietvaros tika noorganizēta starptautiska konference par minēto tēmu Rīgā ar vairāk kā 100 dalībniekiem. Projekta rezultātā interesi ieviest šādu apmācību programmu ir izteikuši Rīgas Juridiskā augstskola un Rīgas Tehniskā universitāte. Projektu plānots beigt 2009. gada februārī.

LIAA Eiropas informācijas centrs kopš 2008.gada sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru nodrošina Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (*Enterprise Europe Network, (turpmāk – EEN)*) darbību Latvijā. EEN ir Eiropas Savienības mēroga uzņēmējdarbības un inovāciju atbalsta tīkls, ko veido gandrīz 600 dažādu partnerorganizāciju vairāk nekā 40 valstīs, tā mērķis ir nodrošināt uzņēmējus ar informatīvo un konsultatīvo atbalstu, lai veicinātu to konkurētspēju un attīstību Eiropas Savienības ietvaros un arī ārpus tās. 2008.gadā EEN sniedza informāciju un praktiskus padomus saistībā ar tirdzniecības, Eiropas Savienības likumdošanas un uzņēmējdarbības attīstības politiku, kā arī nodrošināja konsultācijas uzņēmējiem par tehnoloģiju pārnesi un inovācijas attīstību, kā arī par iesaistīšanos Eiropas Savienības 7. Ietvara programmā zinātnes un tehnoloģiju attīstībai. EEN galvenā priekšrocība ir tā, ka uzņēmējiem tiek piedāvāts „vienas pieturvieta” jeb „atvērto durvju” princips, kur visi pakalpojumi tiek piedāvāti vienuviet.

Valsts atbalsta politikas ieviešana

Lai veicinātu valsts atbalsta politikas ieviešanu, LIAA 2008.gadā turpināja administrēt 2004.-2006.gada plānošanas periodā tai noteiktās valsts atbalsta programmas, izmaksājot atbalsta summas un nodrošinot projektu kontroli un uzraudzību, kā arī uzsāka administrēt 2007.-2013.gada plānošanas perioda Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) un Eiropas Sociālā fonda (ESF) aktivitātes.

ERAF un ESF pasākumu īstenošana

2008.gadā tika noslēgta projektu īstenošana 2004.-2006.gada plānošanas perioda aktivitātēs:

- „Komercsabiedrību dalība starptautiskajās izstādēs, gadatirgos un tirdzniecības misijās” ietvaros izmaksājot 1 984 386 latus 289 projektu īstenošanai;
- „Infrastrukturā attīstībai nepieciešamo pieslēgumu izveide un rekonstrukcija”, izmaksājot 2 079 597 latus 6 projektu īstenošanai;
- „Komercdarbības pilnveidošana atbilstoši starptautisko standartu prasībām”, izmaksājot 30 356 065 latus 73 projektu īstenošanai;
- „Dalītās infrastruktūras (laboratoriju) izveide (Atbalsts privātās infrastruktūras investīcijām koplietošanas iekārtās (testēšanas, sertificēšanas laboratorijām un līdzīgām aktivitātēm))” – izmaksājot 3 530 220 latus 6 projektu īstenošanai;
- „Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju attīstībai”, izmaksājot 1 510 022 latus 17 projektu īstenošanai;
- „Konsultāciju pakalpojumi”, izmaksājot 23 260 latus 3 projektu īstenošanai;
- „Atbalsts nodarbināto kvalifikācijas celšanai, pārkvalifikācijai un tālākizglītībai”, izmaksājot 342 055 latus 21 projekta īstenošanai. Tā ietvaros tika apmācīti 4074 dažādu nozaru uzņēmumu darbinieki.

2008.gadā tika uzsākta 2007.-2013.gada plānošanas perioda aktivitāšu ieviešana

2007.gada 20.novembrī Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.798 „Darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma aktivitātes „Atbalsts ieguldījumiem sīko un mazo komersantu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās” īstenošanas kārtība”. Noteikumi nosaka, ka komersanti, kas darbojas īpaši atbalstāmajās teritorijās, var saņemt atbalstu iekārtu iegādei, ēku un būvju būvniecībai, kā arī atbalstu nemateriālajiem ieguldījumiem, tanī skaitā licenču un patentu iegādei, kas nodrošinātu komersanta darbības paplašināšanu, ražošanas procesa attīstību un piedāvātās produkcijas dažādošanu. Līdz 2008.gada 19.decembrim tika **noslēgti 106 līgumi** ar finansējuma saņēmējiem un uzsākta projektu īstenošana. Projektu ilgtermiņa mērķi ir līdzīgi, saistīti ar jaunu ražotņu atvēršanu, ražošanas procesu uzsākšanu vai esošo ražošanas procesu modernizēšanu, piedāvāto pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu, palielinot pakalpojuma klāstu un uzņēmuma vispārējās produktivitātes palielināšanu. Projekti tiks īstenoti dažādās nozarēs, no kurām komersantu pieprasītākās ir būvniecības (t.sk. ceļu un maģistrāļu būvniecība) un koka izstrādājumu, metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošanas, mežizstrādes un ainavu veidošanas, izglītības, kultūras un izklaides nozares.

2008.gada 26.februārī Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.129 „Noteikumi par darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.1.2.1.2.apakšaktivitāti „Tehnoloģiju pārnese kontaktpunkti”, kuru ietvaros augstskolas un zinātniskie institūti var saņemt finansējumu pētniecības attīstībai. Aktivitātes mērķis ir apzināt esošo un nepieciešamo pētniecības kompetenci, lai, izmantojot komercializācijas projektus un patentu starpniecību, mērķtiecīgi to attīstītu nākotnē. Līdz 2008.gada 19.decembrim tika **noslēgti 6 līgumi** ar finansējuma saņēmējiem un uzsākta projektu īstenošana. Ar pārējiem finansējuma saņēmējiem līgumi tiks slēgti 2009.gada pirmajā ceturksnī. Projekti tiks veikti pētījumu un eksperimentālo izstrāžu veikšanas dabaszinātnēs un inženierzinātnēs nozarē un tiks īstenoti Rīgā, Jelgavā, Ventspilī, Daugavpilī un Rēzeknē. Projektu pamatā ir

sadarbības veidošana starp zinātniekiem un komersantiem, veicinot zināšanu un tehnoloģiju pārnesei tautsaimniecībā, kā arī nodrošinot pašu pētnieku intelektuālā īpašuma aizsardzību.

2008.gada 26.februārī Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.130 „Noteikumi par darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma 1.3.1.9.aktivitāti „Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste”. Noteikumi nosaka, ka aktivitātes ietvaros komersanti var piesaistīt augsti kvalificētus darbiniekus (zinātniekus, inženierus u.c.) uzņēmuma attīstības veicināšanai. Līdz 2008.gada 1.septembrim tika **noslēgti 5 līgumi** ar finansējuma saņēmējiem un uzsākta projektu īstenošana. Projektu ietvaros komersanti piesaistīs Vācijas, Lielbritānijas un Latvijas ekspertus metālapstrādes, optikas, atjaunojamo energoresursu, informācijas tehnoloģijas, datu apstrādes un sistēmu analīzes jomās. Piesaistītie eksperti sākotnēji veiks uzņēmumu tehnoloģiju izpēti, analizēs iegūtos datus, piedāvās optimālākos risinājumus un apmācīs uzņēmuma darbiniekus iegūto rezultātu praktiskai pielietošanai, tādējādi radot pievienoto vērtību uzņēmuma kapacitātei un turpmākajai darbībai. Paralēli katrs no piesaistītajiem ekspertiem radīs vismaz vienu jaunu darba vietu uzņēmumā, līdz ar to tiks nodrošināta projekta rezultāta izmantošana un attīstīšana uzņēmumā ilgtermiņā.

2008.gada 25.martā Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.203 „Noteikumi par darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma apakšaktivitāti 1.3.1.1.1. „**Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts partnerībās organizētām apmācībām**” un apakšaktivitāti 1.3.1.1.4. „**Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām**”. Aktivitātes mērķis ir sniegt atbalstu uzņēmumu darbinieku apmācībām, palielināt darbinieku kapacitāti un stiprināt uzņēmumu konkurētspēju. Noteikumi nosaka, ka uzņēmums var nodrošināt darbinieku apmācību vispārējās, speciālās un valodu apmācībās. Aktivitātes ietvaros atbalstu var saņemt individuāli vai partnerībās iesniegti projekti. Līdz 2008.gada 31.decembrim tika **noslēgti 126 līgumi** ar finansējuma saņēmējiem un uzsākta projektu īstenošana. Aktivitātes ietvaros dažādu nozaru uzņēmēji plāno veikt 9956 darbinieku apmācību, t.sk. 6809 darbinieku apmācību individuāli iesniegtajos projektos un 3147 darbinieku apmācību partnerībās iesniegtajos projektos. Iemesli, kādēļ uzņēmēji vēlas ieguldīt līdzekļus savu darbinieku attīstībā pamatā ir balstīti uz nepieciešamību pēc kompetentiem, zinošiem un konkurētspējīgiem darbiniekiem, kas spētu optimizēt uzņēmumam pieejamos resursus, sakārtot uzņēmuma iekšējos procesus, palielināt ražošanas jaudu un apjomus vai efektīvāk piedāvāt uzņēmuma sniegtos pakalpojumus tirgū uc. Tomēr viens no galvenajiem iemesliem ir motivēt darbiniekus, nodrošinot to personīgo izaugsmi un radot perspektīvu vidi, kurā darbinieks vēlas strādāt. Galvenās nozares, kurās uzņēmēji plāno veikt investīcijas apmācot darbiniekus ir saistītas ar informācijas tehnoloģijām, metāla ražošanu un apstrādi, kokapstrādi, tekstila materiālu un apģērbu ražošanu un apstrādi, pārtikas nozares un ēdināšanas pakalpojumu, kravu pārvadājumu uc. jomās. Pieprasītākie vispārējās apmācības kursi ir zināšanu iegūšana grāmatvedībā un lietvedībā, finanšu vadībā, darba drošībā, iepirkumu veikšanā, atsevišķu nozaru likumdošanā, vides aizsardzības jautājumos, kvalitātes vadības sistēmas attīstīšanā un citos kursus darbinieku profesionālās kompetences paaugstināšanai, kā arī ir valodu apguve, darbs ar informācijas tehnoloģijām, projektu vadība, pārdot prasme, vadības prasme, laika plānošana un citi kursi darbinieku personiskajai izaugsmei.

2008.gada 17.martā Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.189 „Noteikumu par darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.2.1.2.2.apakšaktivitāti **„Vērtspapīru birža mazām un vidējām komercsabiedrībām”**”. Aktivitātes mērķis ir veicināt komersantu akciju kotāciju uzsākšanu kādā no Rīgas Fondu biržas sarakstiem. Noteikumi paredz, ka komersanti var saņemt atbalstu iekļaušanās izmaksu segšanai, ikgadējiem maksājumiem un konsultantu piesaistei. Aktivitātes ietvaros **tika iesniegts 1 projekta iesniegums.**

2008.gada 17.martā Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.187 „Noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.2.1.1.apakšaktivitāti **„Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produktu attīstībai”**”. Aktivitātes mērķis ir sniegt atbalstu pašvaldībām, lai veicinātu nacionālas nozīmes kultūras tūrisma produktu attīstību, nodrošinot starptautiski atzītu Latvijas kultūrvēsturisko vērtību tūrisma infrastruktūras uzlabošanu. Noteikumi nosaka, ka veicot darbības pašvaldībām ir jānodrošina atjaunojamo objektu autentiskuma saglabāšana. 2008.gadā tika **saņemti 11 projektu iesniegumi** un noritēja to vērtēšanas process un nosacījumu izpildes process. Līgumi ar finansējuma saņēmējiem par projektu īstenošanu tiks noslēgti 2009.gada pirmajā pusē.

2008.gada 17.maijā Ministru kabinets apstiprināja noteikumus Nr.348 „Noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.2.1.2. apakšaktivitāti **„Nacionālās nozīmes velotūrisma produktu attīstība”**”, nosakot atbalsta piešķiršanu veloceliņu infrastruktūras izveidei pašvaldību teritorijās. Finansējums ir paredzēts pašvaldībām, kuras vēlas nodrošināt iedzīvotājus ar iespēju ikdienā izmantot modernu un drošu veloceliņu, kas savienos lielas nozīmes ceļus, autostāvvietas un jau esošus veloceliņus, tādējādi veicinot videi draudzīgu pārvietošanās līdzekļu izmantošanu ikdienā, kā arī aktīva un veselīga dzīvesveida popularizēšanu. Infrastruktūras uzlabošana veicinās arī lielāku tūristu piesaisti reģionu pilsētām nākotnē, jo plānots, ka ieguldījums veloceliņu attīstībā piesaistīs līdzekļus arī atpūtas vietu un spēļu laukumu izbūvei, teritorijas apzaļumošanai, informācijas punktu un citu pakalpojumu nodrošināšanai. 2008.gadā tika **saņemti 18 projektu iesniegumi** un noritēja to vērtēšanas process. Līgumi ar finansējuma saņēmējiem par projektu īstenošanu tiks noslēgti 2009.gada pirmajā pusē.

2008.gada 11.jūlijā tika noslēgta vienošanās ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par Eiropas Savienības fondu tehniskās palīdzības projektu īstenošanu Nr.VSID/TP/CFLA/08/03/001 "Atbalsts Eiropas Savienības fondu sadarbības iestādes darbības programmu vadības funkciju nodrošināšanai". Projekta mērķis ir kvalitatīvas un efektīvas Eiropas Savienības fondu darbības programmu "Cilvēkresursi un nodarbinātība", "Uzņēmējdarbība un inovācija" un "Infrastruktūra un pakalpojumi" LIAA vadības funkciju un tiešā vadības procesa nodrošināšana 2008.-2010.gadam. Projekta ietvaros tiek veiktas ar programmu administrēšanu saistītas aktivitātēs, t.sk. informatīvie un publicitātēs pasākumi potenciāliem struktūrfondu finansējuma saņēmējiem.

Atbalsts Valsts un privātās partnerības īstenošanai

Valsts un privātās partnerības (turpmāk – VPP) izpratnes un zināšanu pilnveidošanai, 2008.gadā tika turpināta konsultatīvā atbalsta sniegšana potenciālo VPP projektu īstenošanai, sniedzot 61 konsultāciju par VPP projektu organizatoriskajiem, finanšu un juridiskajiem jautājumiem.

Lai veicinātu VPP projektu attīstību, 2008.gadā tika veikta standartdokumentācijas (nolikums, līgums) un ar tās skaidrojošo metodoloģiju izstrāde privātā partnera atlasei pašvaldības īres dzīvokļu būvniecības un apsaimniekošanas projektiem, kā arī tika aktualizētas 2006.gadā izstrādātās standartdokumentācijas un izstrādātas rekomendācijas VPP projektu finanšu modeļu pilnveidošanai. Vadlīnijas tika izstrādātas ar mērķi palīdzēt valsts un pašvaldību institūciju pārstāvjiem, kā arī pārējiem interesentiem izprast VPP mehānisma būtību un definīciju, līgumisko VPP projektu attīstības gaitu, to sagatavošanu un īstenošanu.

Lai sniegtu maksimāli plašu informāciju sabiedrībai par notiekošo un aktuālāko, panākto progresu saistībā ar VPP, Ekonomikas ministrijas izveidotajā VPP interneta mājas lapā (www.ppp.gov.lv), tika publicēta aktuāla informācija no LIAA rīcībā pieejamiem resursiem par VPP (metodoloģiskie materiāli, standartizētie VPP līgumu projekti, utt.).

2008.gadā tika turpināts darbs pie iesāktās aktivitātes Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta līdzfinansētajā programmā „Valsts un privātās partnerības veicināšana Latvijā” ar mērķi atbalstīt valsts un pašvaldību institūcijas to centienos īstenot konsekventu un pamatotu VPP pieeju infrastruktūras un publisko pakalpojumu attīstībai. Programmas ietvaros Latvijas Republikas ministrijas, īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un vietējā vai rajona pašvaldības finansiālā atbalsta saņemšanai varēja pieteikties aktivitātēs, kas paredz finanšu un ekonomiskā pamatojuma izstrādi VPP projektam vai VPP projekta konkursa dokumentācijas izstrādi (abās aktivitātēs obligāti iekļaujot apakšprojekta iesnieguma iesniedzēja, sadarbības partnera apakšprojektā iesaistīto darbinieku apmācības).

Ministru kabinetā tika apstiprināts programmas apakšprojektu atklāta konkursa nolikums (pieņemti Ministru kabineta 2008.gada 26.maija noteikumi Nr.364 „Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta prioritātes „Reģionālā politika un ekonomisko aktivitāšu attīstība” programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” apakšprojektu atklāta konkursa nolikums”) un laika posmā no 14.augusta līdz 14.novembrim atbalsta pretendenti varēja iesniegt apakšprojektu iesniegumus iepriekš minētajās programmas atbalstāmajās aktivitātēs. Šo iespēju ir izmantojušas ministrijas un vietējā vai rajona pašvaldības kopā iesniedzot 23 apakšprojektu iesniegumus.

Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana

Lai sekmētu uzņēmējdarbības attīstību, veicinot eksporta projektu īstenošanu un investīciju piesaisti Latvijā, LIAA īstenoja Latvijas komercsabiedrību ekonomisko interešu pārstāvēšanu ārvalstīs, kā arī sniedza informatīvus un organizatoriskus pakalpojumus Latvijas un ārvalstu komercsabiedrībām.

Pasākumi eksporta pieauguma veicināšanā un investīciju piesaistē tika nodrošināti, maksimāli efektīvi sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā un LIAA pārstāvjiem 12 Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecībās (ASV, Dānijā, Francijā, Japānā, Kazahstānā, Krievijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Vācijā un Zviedrijā).

Lai rosinātu ārvalstu investorus izvēlēties Latviju, kā valsti, kur investēt, plašs pakalpojumu klāsts tika piedāvāts ārvalstu kompānijām, sākot no informācijas par biznesa vidi, likumdošanu, atbalstu, piemērotas vietas izvēlē, ražotnes izveidei, kontaktu dibināšanu un uzturēšanu ar pašvaldībām un Latvijas komercsabiedrībām –

potenciālajiem piegādātājiem, beidzot ar konsultatīvu atbalstu kompānijas reģistrācijai un dažāda veida konsultatīvu atbalstu projekta ieviešanas gaitā.

Pārskata periodā tika apstrādāti 138 investīciju projekti, kuru prognozētais piesaistīto investīciju apjoms ir 65,3 miljonu latu.

Uzņēmējiem sniegtos pakalpojumus eksporta veicināšanā var iedalīt četros blokos:

1. Informācija un konsultācijas:

- 1.1. informācija Latvijas komercsabiedrībām par ārvalstu ekonomisko situāciju un likumdošanas raksturojums, tirgus informācija (informāciju par tirdzniecības tarifu barjerām, galvenajiem preču izplatīšanas kanāliem, informācija par ārvalstīs notiekošajām izstādēm, u.c.);
- 1.2. konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par ES likumdošanas aspektiem;
- 1.3. informācija ārvalstu uzņēmējiem par Latviju, Latvijas komercsabiedrībām un to projektiem, precēm un pakalpojumiem.

2. Atbalsts sadarbības partneru meklēšanā ārvalstīs:

- 2.1. ārvalsts komercsabiedrību pieprasījumu pēc precēm un pakalpojumiem izplatīšana Latvijas komercsabiedrībām;
- 2.2. konsultatīvs atbalsts Latvijas komercsabiedrībām - par eksporta uzsākšanu, un produktu/pakalpojumu piedāvāšanu dažādu eksporta mārketinga pasākumu ietvaros; produktu konkurētspējas izvērtēšanā izvēlētajā mērķa tirgū, produkcijas sagatavošanā, konkurētspējas paaugstināšanai atbilstoši attiecīgā tirgus prasībām;
- 2.3. atbalsts Latvijas komercsabiedrībām biznesa kontaktu dibināšanā - potenciālo sadarbības partneru atlasē no datu bāzēm; konsultācijas biznesa piedāvājuma sagatavošanā; rekomendācijas radīto kontaktu apkalpošanai (follow-up), kontaktu uzturēšanā; tiešās vizītes pie ārvalsts komercsabiedrības organizēšanā.

3. Eksporta veicināšanas pasākumi ārvalstīs:

- 3.1. organizē Latvijas komercsabiedrību dalību starptautiskās izstādēs, tirdzniecības misijās un kontaktbiržās, komercsabiedrību biznesa delegācijas, komercsabiedrību biznesa delegācijas valsts amatpersonu vizītēs ārvalstīs (konsultatīvais atbalsts, mārketingis pirms pasākumiem, biznesa partneru atrašana, komercsabiedrības interešu pārstāvēšana izstādē, darbs stendā, atbalsts tikšanās laikā ar potenciālajiem sadarbības partneriem).

4. Informatīvi un izglītojoši semināri:

- 4.1. apmācību programmas Latvijas komercsabiedrībām, kuras vēlas uzsākt eksportu - eksporta prasmju semināri; īpaši izstrādātas eksporta apmācību programmas;
- 4.2. informatīvie semināri Latvijas komercsabiedrībām, kurām ir pieredze eksportā - īpaši izstrādātas semināru programmas eksportētājiem, kuri vēlas iegūt jaunu informāciju par potenciālajiem tirgiem;
- 4.3. informatīvie semināri Latvijas komercsabiedrībām par ārējas tirdzniecības jautājumiem - muitas traifi, informatīvie avoti, sadarbības formas u.c.;
- 4.4. informatīvie semināri Latvijas komercsabiedrībām par aktuāliem Eiropas Savienības jautājumiem - publiskais iepirkums ES, korporatīvā sociālā atbildība, videi draudzīga uzņēmējdarbība, u.c.

2008.gadā veicot eksporta veicināšanas pasākumos tika apstrādāti 728 eksporta projekti dažādās nozarēs.

Informācija un konsultācijas

2008.gadā Latvijas uzņēmumiem tika sniegtas 1688 konsultācijas par ārējās tirdzniecības jautājumiem, biznesa kontaktu veidošanu, sadarbības partneru atlasī, komunikāciju ar potenciālajiem partneriem, u.c. jautājumiem.

Plašs informācijas klāsts par ārējiem tirgiem Latvijas komercsabiedrībām tiek nodrošināts LIAA mājas lapā, kur 2008.gadā tika ievietota informācija par 27 valstīm, nozīmīgākajām izstādēm, tirgus informācijas meklēšanas avotiem, biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, kopumā 277, kā arī uzaicinājumiem dalībai starptautiskās izstādēs un forumos – 165 piedāvājumi.

2008.gadā LIAA mājas lapā tika ievietotas 16 jaunas LIAA sagatavotās dažādu valstu tirgus izpētes, prezentācijas vai informatīvie ziņojumi par dažādām nozarēm (ASV, Kazahstāna, Krievija, Lielbritānija, Nīderlande, Vācija).

484 konsultācijas tika sniegtas ārvalstu uzņēmējiem, ārvalstu diplomātiskajām pārstāvniecībām un citām ārvalstu institūcijām par biznesa vidi Latvijā, t.sk. par nodokļu sistēmu, darbaspēka pieejamību, normatīvajiem aktiem, sadarbības veidošanas iespējām ar Latvijas komercsabiedrībām u.c. jautājumiem.

Atbalsts sadarbības partneru meklēšanā ārvalstīs

Papildus informācijai un konsultācijām LIAA pārstāvji ārvalstīs un projektu vadītāji praktiski palīdzēja Latvijas komercsabiedrībām atrast sadarbības partnerus ārvalstīs – palīdzot komercsabiedrībām atlasīt potenciālos sadarbības partnerus no LIAA datu bāzēm, izmantojot darba gaitā nodibināto kontaktu tīklu, sniedzot konsultācijas, kā labāk uzrunāt kompānijas, organizējot vizītes pie kompānijām.

2008.gadā sadarbības partneru meklēšanā tika sniegts individuāls atbalsts 154 komercsabiedrībām, noorganizēta 81 individuālā vizīte mērķa tirgos, kur komercsabiedrībām tika organizētas tikšanās ar potenciāliem partneriem, iespēja iepazīties ar konkurējošiem uzņēmumiem, dibināt jaunus kontaktus, iepazīties ar reālo stāvokli tirgū, gūt jaunas atziņas par savām iespējām un sava produkta potenciālu. Viss pārstāvniecības laiks individuālās vizītes norises laikā tika veltīts vienai komercsabiedrībai, kas ietver individuālu pieeju katram interesējošam jautājumam, partneru piemeklēšanai, tirgus izpētei.

Biznesa partneru meklēšanā Latvijas komercsabiedrībām tika nodrošināta bezmaksas piekļuve ārvalstu kompāniju datu bāzēm (*Welcome Europe, International Trade Shows, Kompas*), no kurām 340 Latvijas komercsabiedrībām tika atlasīti potenciālie partneri.

Tāpat arī 89 Latvijas komercsabiedrību biznesa piedāvājumi izplatīti Eiropas biznesa atbalsta tīklā, kur ar tiem var iepazīties dažādu valstu kompānijas, kuras meklē sadarbības iespējas.

2008.gadā 96 ārvalstu kompānijas apmeklēja Latviju, lai atrastu piegādātājus, izvietotu pasūtījumus vai pirktu jau gatavo produkciju. LIAA noorganizēja 120 vizītes 75 potenciālajām ārvalstu investoru kompānijām. Rezultātā tika pieņemti 6 lēmumi par investīciju projektu realizāciju Latvijā – 2 projekti ir no Zviedrijas („EuroMain

Rail”), 1 – Vācijas („Hydraulik Bauteile”), 1 – Korejas („SangBo”), 2 - Krievijas („CY – 155”). *(Pārējo investoru nosaukumi pagaidām vēl ir konfidenciāli.)*

2008.gadā tika realizēts viens no 2006.gada decembrī LIAA uzsāktajiem Nīderlandes investīciju projektiem. Ražošanu ir uzsācis Eiropas vadošais sadzīves metāla un plastmasas izstrādājumu ražotājs Nīderlandes uzņēmums „Brabantia”. Rūpnīca ir izveidota Talsu rajona Ģibuļu pagastā. Lai uzņēmums izvēlētos savas ražotnes atrašanās vietu, tika salīdzinātas vairākas Austrumeiropas valstis. Pateicoties augsti attīstītas metālapstrādes nozares tradīcijām Latvijā, Latvijas dalībai Eiropas Savienībā un Euro piesaistītai nacionālajai valūtai, kopumā labvēlīgai uzņēmējdarbības videi un LIAA sniegtajam atbalstam, uzņēmums „Brabantia” izvēlējās atvērt savu ražotni Latvijā. Uzņēmums ražos maizes kastes un gludināmos dēļus. Pirmā gada laikā tiek plānots izveidot 77 darba vietas un projekta pirmās fāzes investīciju apjoms būs 8 miljoni eiro. Ņemot vērā ražošanas attīstību Latvijā, projekta otrajā fāzē ražošanas kapacitāte varētu tikt dubultota. Produkciju galvenokārt plānots eksportēt.

11 dažādu ārvalstu (Lielbritānija, Francija, ASV, Austrija, Japāna, Maķedonija, Somija, Turcija, Kirgizstāna, Baltkrievija, Azerbaidžāna) kompāniju delegācijām tika sagatavotas biznesa programmas, kuru ietvaros notika biznesa semināri, prezentācijas par biznesa vidi un sadarbības iespējām ar Latvijas komercsabiedrībām, divpusējās tikšanās un Latvijas komercsabiedrību apmeklējumi. *Kā būtiskākās jāatzīmē:*

- **Azerbaidžānas Ekonomikas attīstības ministra Heidara Babajeva** vizīte. Latvijā 2008.gada 24.janvārī, kurā piedalījās 7 uzņēmēji;
- **„Latvia Logistics Tour 2008”**, kas notika 26.septembrī. Latviju apmeklēja 21 ārvalstu uzņēmējs, lai iepazītos ar piedāvātajiem pakalpojumiem transporta un loģistikas sektorā: 15 Japānas uzņēmēji no Maskavas, 3 - no Zviedrijas, 2 - no Nīderlandes, 1 - no Francijas.;
- **Baltkrievijas oficiālās delegācijas un Latvijas ministru prezidenta Ivara Godmaņa tikšanās-apaļā galda diskusija ar Latvijas uzņēmējiem Baltkrievijas premjerministra Sergeja Sidorska vizītes Latvijā ietvaros 2008.gada 12.novembrī.** Tikšanās piedalījās Latvijas un Baltkrievijas premjerministri, Ekonomikas ministri, vēstnieki, vairāki viceministri un citi Baltkrievijas valsts ierēdņi, 22 Latvijas uzņēmēji un 4 Baltkrievijas uzņēmēji.

Eksporta veicināšanas pasākumi ārvalstīs

LIAA aktīvi piedalās eksporta veicināšanas pasākumu ārvalstīs organizēšanā – tās ir valsts amatpersonu vizītes, Latvijas komercsabiedrību tirdzniecības misijas, tiešās vizītes pie ārvalstu sadarbības partneriem, atbalsts Latvijas komercsabiedrībām starptautiskās izstādēs ārvalstīs, kontaktbiržas, semināri ārvalstīs.

2008.gadā LIAA noorganizēja 21 tirdzniecības misiju ārvalstīs, kurā piedalījās 122 Latvijas komercsabiedrības.

Tirdzniecības misijas tika organizētas dažādās nozarēs un pamatā uz valstīm, kur strādā Latvijas Ārējās ekonomiskās pārstāvniecības, kas nodrošināja kvalitatīvas divpusējās tikšanās, kompāniju apmeklējumus. *Daži piemēri:*

- **Latvijas ostu un loģistikas komercsabiedrību tirdzniecības misija uz Zviedrijas ostām 2008.gada 17.-19.martā.** Tirdzniecības misijā piedalījās 6

Latvijas komercsabiedrības. Vizītes laikā komercsabiedrības nodibināja ~20 biznesa kontaktus, kas ietver nākamo darījumu pazīmes, 7 vienošanās par tālāko sadarbību.

- **Latvijas biotehnoloģijas sektora uzņēmumu tirdzniecības misija uz Islandi 29.10.2008**, kuru organizēja LIAA pārstāvniecība Norvēģijā. Misijā piedalījās 4 dalībnieki, notika Federation of Icelandic Industries (SI) un LIAA organizētais seminārs. Pēc dalībnieku novērtējuma anketu rezultātiem no nodibinātajiem biznesa kontaktiem 4 satur nākamo darījumu pazīmes. Misijas laikā tika veiktas Latvijas biotehnoloģijas sektora un Biotehnoloģijas asociācijas prezentācijas.
- **LIAA pārstāvniecība Lielbritānijā pirmo reizi organizēja tirdzniecības misiju (TM) uz Īriju (Dublina) un Skotiju (Glazgo), 07-11.04.2008**. TM piedalījās Biotehniskais Centrs, SIA Daga, Rīgas Stradiņa Universitāte (RSU). Rezultāti - RSU kopā 12 biznesa kontakti, no tiem 10 vienošanos par tālāko sadarbību, SIA Daga - 4 kontakti, no tiem 2 Skotijā ietver nākamo darījumu pazīmes, jau ir izsūtīti paraugi, aprēķināti transporta pakalpojumi un sagatavots cenu piedāvājums. Biotehniskajam Centram - 4 kontakti, no tiem 2 ietver nākamo darījumu pazīmes. Skotijā tika organizēts business seminārs, kurā piedalījās 10 dalībnieki no Skotijas biotehnoloģijas sektora, rezultātā viens no dalībniekiem kompānija "Molecular Tools Europe" maijā apmeklēja Latviju.

Kā sekmīga tika vērtēta arī Latvijas komercsabiedrību dalība 11 valsts augstāko amatpersonu vizītēs uz tādām valstīm kā Japāna, Ungārija, Horvātija, Moldova, Kazahstāna, Uzbekistāna, Turkmenistāna, Ukraina, Baltkrievija, kā arī uz Krievijas reģioniem, kurās kopumā piedalījās vairāk kā 242 uzņēmēji.

LIAA sniedza atbalstu Latvijas komercsabiedrībām arī izstādēs ārvalstīs. LIAA pārstāvji un projektu vadītāji nodrošināja komersantiem papildus atbalstu, aktīvi iesaistoties standu mārketingā, informējot potenciālos partnerus par Latvijas komercsabiedrību dalību izstādē, uzaicinot tos uz Latvijas standu un tādejādi nodrošinot papildus apmeklētību, iepriekš sagatavojot tikšanos un kvalitatīvus kontaktus. 2008.gadā esam snieguši atbalstu vairāk kā 80 uzņēmējiem 27 izstādēs.
Daži piemēri:

- „Residence Bois 2008” Francija (21.-31.03.2008.) – kokapstrāde (no 15-30 jauni kontakti katrai komercsabiedrībai, trijām komercsabiedrībām atrastas oficiālās pārstāvniecības/izplatītāji Francijā);
- „Subcon” Birminghamā, Lielbritānijā (22.-24.04.2008.) - mašīnbūve, metālapstrāde (Kopējais komercsabiedrību nodibinātais kontaktu skaits ir 76, no kuriem 20 ietver nākamo darījumu pazīmes, ir 6 vienošanās par tālāko sadarbību. LIAA izstādes laikā nodibināja 47 kontaktus, 15 gadījumos ir izveidojusies tālāka sadarbība, 1 kompānija apmeklējusi Latviju);
- "Norsk Hytteliv" Norvēģija (25.-28.04.2008) – guļbūves (Kontaktu skaits, ko komercsabiedrībām izdevās iegūt no 3 līdz 20 kontaktiem katrai. Izstādi apmeklēja vairāk nekā 20 000 apmeklētāju. Noslēgts 1 kontrakts, notikušas 1 kontrakta pārrunas, notikusi 1 norvēģu vizīte uz Latviju, 3 projekti iedoti aprēķiniem, cenu piedāvājumu sniegšanai);
- „Salon Maison Bois 2008” Francija (17. – 20.10.2008.) – kokapstrāde (Viena no Latvijas komercsabiedrībām, kas piedalījās izstādē, noslēdza vienošanos 15 milj. EUR vērtībā par 200 māju piegādi, tādēļ ražošanas jauda tiks palielināta par 50%).

Informatīvi un izglītojoši semināri

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina komersantiem eksportējot, kā arī, lai paplašinātu zināšanas starptautiskajā tirgū, viens no darbības virzieniem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2008.gadā ir informatīvu un izglītojošu semināru organizēšana.

Informācija par visiem LIAA semināriem 2008.gadā, regulāri un strukturēti tika ievietota aģentūras mājas lapas sadaļā „**Semināru kalendārs**”.

Latvijas reģionos uzņēmējiem tika organizēti 23 semināri saistībā ar eksporta veicināšanu.

2008.gadā LIAA sadarbībā ar Swedbank noorganizēja **5 semināru** ciklu „7 soļi līdz veiksmīgam eksportam” Latvijas reģionos (Jelgavā, Rēzeknē, Daugavpilī, Liepājā, Valmierā). Semināru mērķis bija iepazīstināt mazo un vidējo komercsabiedrību vadītājus, mārketinga un pārdošanas speciālistus, kuriem vēl nav vai ir neliela eksporta pieredze, ar pamatsoļiem uzņēmuma sagatavošanai eksporta uzsākšanai.

Semināros praktiskajā pieredzē dalījās un par gūtajām atziņām stāstīja attiecīgā reģiona dažādu nozaru komercsabiedrības. Seminārus kopumā apmeklēja vairāk kā 150 komercsabiedrības.

Lieli interesi komersanti izrādīja par **9 informatīvajiem semināriem** par ārējiem tirgiem, kuros kā lektori piedalījās ārvalstu speciālisti, LIAA pārstāvniecību darbinieki, Latvijas komercsabiedrību pārstāvji, kuri praktiski eksportē uz attiecīgo valsti. Ar ārvalstu tirgus iespējām tika iepazīstinātas ~ 300 komercsabiedrības. Informatīvo semināru par ārējiem tirgiem video ierakstus, sinhronizētus ar prezentācijām, iespējams noskatīties LIAA mājas lapā.

Papildus tam LIAA organizēja **9 izglītojošus seminārus** par ārējās tirdzniecības nosacījumiem un specifiskām tirdzniecības prasībām, kurus apmeklēja vairāk kā 245 komercsabiedrības.

LIAA EEN organizēja vai piedalījās ar prezentācijām 19 semināros, kurus apmeklēja ~ 630 dalībnieki par aktuāliem ES tematiem – „Eiropas Savienības Ķīmisko vielu politika”, „Publiskie iepirkumi Eiropas Savienībā”, „Eiropas Savienības standartizācija un CE marķējums: prasības produktiem”, u.c.

2008.gadā tika realizēta virkne mārketinga pasākumu gan Latvijā, gan ārvalstīs, ar mērķi ne tikai sekmēt Latvijas atpazīstamību, bet panākt konkrētu eksporta vai investīciju projektu uzsākšanu.

Tika noorganizēti vai nodrošināta dalība **93 investīciju un starptautiskās tirdzniecības veicināšanas semināros** tādās valstīs kā **ASV, Dānijā, Japānā, Kazahstānā, Krievijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Vācijā, Zviedrijā**, u.c. ārvalstīs, lai iepazīstinātu ārvalstu kompānijas ar Latviju kopumā, biznesa iespējām, priekšrocībām, nozaru potenciālu, ar mērķi radīt interesi par sadarbību un iekļaut Latviju stratēģisko interešu lokā. *Daži piemēri:*

- noorganizēti 3 Latvijas investīciju un tirdzniecības veicināšanas semināri Japānā: janvārī un novembrī Osakā, maijā – Tokijā. Seminārus kopumā apmeklēja vairāk kā 150 japāņu uzņēmumu pārstāvju. Novembrī semināra Osakā ietvaros (kas notika Rīgas dienu Kobē ietvaros) tika noorganizēta arī 19 Latvijas uzņēmumu kontaktbirža ar Japānas uzņēmējiem;

- janvārī tika sarīkots pirmo reizi kopīgs Baltijas valstu investīciju seminārs – Second Wave. Tas notika aktīvā sadarbībā ar banku DNB NORD un Igaunijas, Lietuvas vēstniecībām Dānijā. Seminārs ir pierādījis jaunu, pozitīvu veidu, ka visas trīs Baltijas valstis var pozicionēt sevi kopīgi kā atraktīvu investīcijas vietu. Dāņu uzņēmējiem bija viegli salīdzināt visas trīs Baltijas valstis vienuviet un uzdot salīdzinošus jautājumus par interesējošām sfērām. Seminārā piedalījās ap 30 cilvēkiem, uzņēmēji, aģenti, juristu biroji, goda konsuli, Aarhausas pašvaldības pārstāvji;
- investīciju seminārs Maskavā: novembrī „Latvija – drošs biznesa partneris Eiropas Savienībā”. Piedalījās 6 Latvijas kompānijas: Ventspils Brīvdostas pārvalde, NP Properties, SIA” Lodīngs uzņēmums” , Liepājas SEZ, Sorainen un izdevums Business Klass. Seminārs notika izstādes Komerčeskaya nedvižimostj ietvaros un tajā piedalījās apmēram 90 Krievijas kompāniju pārstāvji. Pēc semināra aktīvu interesi izrādīja vismaz 4 kompānijas, ar ko uzsāktas pārrunas.

2008.gadā tika realizēti vairāki apjomīgi mārketīngā pasākumi. Kā nozīmīgākos jāatzīmē **Baltijas jūras reģiona valstu biznesa konference „The Baltic Sea Region Business Forum (BSRBF)”** un **Eiropas tirdzniecības veicināšanas organizācijas darba grupas (ETPO WGIP) sanāksme.**

2008.gadā 3.-4.jūnijā Latvijā, Rīgā pirmo reizi tika organizēta Baltijas jūras reģiona valstu biznesa konference „The Baltic Sea Region Business Forum (BSRBF). Konferenci atklāja Latvijas Valsts prezidents V. Zatlers, Eiropas Komisijas pārstāvis, ES Enerģētikas komisārs A.Piebalgs, LR Ekonomikas ministrs K.Gerhards un LR Satiksmes ministrs A.Šlesers.

Konference notika paralēli septītajai Baltijas jūras reģiona valstu galotņu sanāksmei, kas notika Rīgā un kurā piedalījās 11 Baltijas jūras reģiona valstu vadītāji, kas pirms galotņu sanāksmes piedalījās biznesa konferences rīta sesijā un sniedza savu vīziju par Baltijas jūras reģiona attīstības perspektīvām, kā arī uzklaušīja biznesa pārstāvju viedokli.

Konferences tematika bija ļoti plaša un skāra būtiskākos Baltijas jūras reģiona attīstības jautājumus – enerģijas piedāvājums un pieprasījums, atjaunojamo resursu izmantošana, banku sektors un finanses, transports un loģistika. Konferences lektori un diskusiju dalībnieki bija Baltijas jūras reģionā pazīstami biznesa un publiskā sektora pārstāvji, plenārsēdes vadīja LR Ekonomikas ministrs, LR Satiksmes ministrs, Latvijas Bankas prezidents un Dānijas Enerģētikas pārvaldes Valsts sekretārs. Kopumā konferencē piedalījās 601 dalībnieks no 34 valstīm.

17.un 18.aprīlī Rīgā notika ETPO WGIP sanāksme – seminārs, kuru rotācijas kārtībā organizēja LIAA. Pasākumā piedalījās pārstāvji no 26 tirdzniecības veicināšanas organizācijām, kas pārstāvēja 21 Eiropas valsti, kā arī pārstāvji no Pasauls tirdzniecības centra (PTO).

2.4. LIAA veiktie pētījumi un to galvenie rezultāti

2008. gada LIAA veica **3 pētījumus.**

Uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas jomā

1. Pētījums par publisko iepirkumu procedūrām valsts un pašvaldību iestādēs.

Saskaņā ar Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāna 2008.gadam 22.punktu „Administratīvā sloga samazināšana publiskajos iepirkumos LIAA sadarbībā ar Iepirkumu uzraudzības biroju veica aptauju „Par publisko iepirkumu procedūrām valsts un pašvaldību iestādēs”.

Pētījuma mērķis - Noskaidrot un apkopot valsts (pašvaldību) pašvaldību iestāžu praksi iepirkuma procedūru organizēšanā (kāda informācija no uzņēmējiem tiek pieprasīta piedāvājumu sagatavošanai, kāda ir uzņēmēju aktivitāte, piedaloties publiskajos iepirkumos, kāda ir iesniegto piedāvājumu kvalitāte utt.) un izstrādāt priekšlikumus iepirkuma procedūru vienkāršošanai un administratīvā sloga mazināšanai.

Galvenie rezultāti - Aptaujas rezultātā iegūtie būtiskākie ieteikumi, uz ko norādījuši respondenti, bija šādi:

1. jānodrošina, ka no komersantiem netiek pieprasīta tāda informācija, kas ir citu valsts un pašvaldību iestāžu rīcībā – piemēram, dati no Valsts ieņēmumu dienesta (izziņa par nodokļu maksātāja reģistrāciju un par nodokļu parādu neesamību), Uzņēmumu reģistra (komersanta dati), Būvkomersantu reģistra, sertifikāti, licences un atļaujas;
2. būtu jāpalielina cenu sliekšnis (tagad tie ir 1000 lati), no kura ir piemērojama iepirkuma procedūra;
3. jāpārskata un jāsamazina iepirkuma procedūras termiņi, kas attiecas uz iepirkuma izsludināšanu, pieteikumu iesniegšanu un līguma noslēgšanu.
4. jāparedz vienotā kārtība, kādā pretendenti var iepazīties ar iepirkumu noteikumiem (piemēram, paredzot kā obligātu iepirkumu nolikumu elektronisko publikāciju), kā arī reglamentēt, kā tiek noteikta maksa par iepirkumu noteikumiem gadījumā, kad tāda tiek piemērota (ja pretendenti iepazīstas ar iepirkuma noteikumiem papīra formātā, uz vietas iestādē un saņemot pa faksu).

Gala ziņojums par pētījuma veikšanu tika nosūtīts gan Finanšu ministrijai, gan Iepirkumu uzraudzības birojam, pavadvēstulē apkopojot svarīgākos pētījuma secinājumus attiecībā uz iespējām samazināt administratīvo slogu publisko iepirkumu procedūrās un lūdzot ņemt vērā šos priekšlikumus, sagatavojot jauno „Publisko iepirkumu likumu”.

Pētījuma rezultāti tika izmantoti politikas rezultāta sasniegšanai – pilnveidota uzņēmējdarbības vide, kā arī LIAA darbības plāna 1.7. punkta izpildei „Sagatavots iesniegšanai Ministru kabinetā Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāna 2009. gadam projekts un tā dokumentācija”.

2.Pētījums par pētnieciskā darba atdeves novērtējumu.

Pētījuma mērķis - veikt pētnieciskā darba atdeves novērtējumu:

1. apzināt ASV un ES lietoto praksi par zinātniskās darbības un zinātnes tehnoloģiju atdeves novērtējumu sistēmām;
2. apzināt zinātnes novērtējuma esošās indikatoru sistēmas Latvijas normatīvajos aktos un statistikas pārskatos;
3. izstrādāt priekšlikumus par Latvijā ieteicamo pētnieciskā darba atdeves novērtējuma indikatoru sistēmu;

4. izstrādāt priekšlikumus kvalitatīvajam un kvantitatīvajam zinātnes un tehnoloģiju politikas atdeves novērtējumam.

Galvenie rezultāti - Pētījuma ietvaros veiktā analīze un tās rezultātā izdarītie secinājumi un ieteikumi ir noderīgs materiāls veiksmīgas zinātniskās atdeves novērtējuma indikatoru sistēmas izstrādei, kas nepieciešama optimālas tehnoloģiju pārneses nodrošināšanai, lai veicinātu konstruktīvu sadarbību starp Latvijas pētnieciskajām institūcijām un komersantiem.

Ārējās ekonomiskās politikas ieviešanas jomā

3. Pētījums par investīciju vidi ražošanai - „**Ārvalstu investoru prioritātes un galvenās izaugsmes problēmas Latvijā**”.

Pētījuma mērķis - Noskaidrot ārvalstu investoru uzņēmējdarbības vides vērtējumu ražošanas projektiem Latvijā, kā arī noskaidrot, kādi faktori noteica investoru izvēli par labu Latvijai un konkrētai pilsētai/ reģionam, kā šie faktori tiek vērtēti pašlaik un kādi valsts atbalsta instrumenti stimulētu uzņēmumus ražot produktus ar augstāku pievienoto vērtību.

Pētījuma mērķa auditorija bija ārvalstu investoriem piederošie ražojošie uzņēmumi Latvijā, kuru pamatkapitāls ir vismaz 200 000 lati. Tika aptaujātas augstākās amatpersonas, kuru kompetencē ietilpst lēmumu pieņemšana ar investīcijām saistītos jautājumos. Kopumā tika aptaujāts 61 respondents, no tiem 12 ir ražotnes Rīgā, 11 - Pierīgā, 6 - Vidzemē, 18 - Kurzemē, 6 - Zemgalē, 7 - Latgalē un viens respondents nevēlējās norādīt ražotnes vietu.

Galvenie rezultāti - Pētījuma rezultātus LIAA izmantoja, gatavojot „Ārvalstu investīciju piesaistes stratēģijas pamatnostādņu” projektu un vedot pārrunas ar potenciāliem investoriem ražošanas jomā (SIA Brabantia Latvia - ražotne Talsu rajonā, SIA Leax Baltix - ražotne Rēzeknes rajonā, AS Heimdal Byggsystem International - ražotne Ventspilī, Coca-Cola - topoša ražotne Ropažu novadā u.c.). Pētījuma rezultāti tiks izmantoti arī turpmāk ārvalstu investīciju piesaistē, formulējot Latvijas priekšrocības ražošanas projektiem, kā arī politikas rezultāta – ārvalstu tiešo investīciju pieauguma sasniegšanas veicināšanā.

„Ārvalstu investīciju piesaistes stratēģijas pamatnostādņu” projekts ir iestrādāts „Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes pamatnostādņēs 2010.-2020.gadam”.

2.5. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām

Lai pilnveidotu iekšējās kontroles vidi, pārskata periodā tika pilnveidoti un izdoti no jauna vairāki iekšējie normatīvie akti, kas nosaka prasības grāmatvedības, informācijas sistēmu, dokumentu un materiālo resursu pārvaldības un pakalpojumu administrēšanas jomā.

Iekšējais audits

2008.gadā iekšējā audita struktūrvienības darbinieki ir novērtējuši un pārbaudījuši LIAA iekšējās kontroles sistēmu atbilstoši iekšējā audita gada plānam, veicot astoņus sistēmu auditus, kuru rezultātā izteikti 102 ieteikumi, no tiem 18 novērtēti kā augstas prioritātes, 49 – vidējas prioritātes, 35 – zemas prioritātes. No

pārskata periodā sniegtajiem ieteikumiem ir ieviesti 35 jeb 34%, pārējo ieteikumu ieviešana un uzraudzība paredzēta 2009.gadā.

2008.gadā ir ieviesti visi iepriekšējā pārskatā gadā neieviesti ieteikumi.

Pamatojoties uz 2008.gadā auditos konstatētajiem faktiem un pierādījumiem, kā arī ņemot vērā ieviestos un neieviestos audita ieteikumus, kopumā iekšējās kontroles sistēma ir izveidota un darbojas labi, tomēr nepieciešams uzlabot atsevišķas iekšējās kontroles LIAA arhīva vadības, personāla vadības un komandējumu izdevumu plānošanas un kontroles jomā.

Pārskata periodā sniegta 21 konsultācija struktūrvienību vadītājiem. Par sniegtajām konsultācijām sagatavoti pārskati.

2008.gadā Finanšu ministrijas Iekšējā audita departamenta Koordinācijas un metodikas nodaļas darbinieki veica salīdzinošo pārbaudi valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” Iekšējā audita nodaļā. Kopumā veiktā audita rezultāts ir pozitīvs.

Kvalitātes vadība

LIAA tiek uzturēta un nepārtraukti pilnveidota ieviestā Kvalitātes vadības sistēma atbilstoši ISO 9001:2000 prasībām.

Sistēmas darbības efektivitāte un atbilstība standarta prasībām tika pārbaudīta veicot 18 kvalitātes auditus.

Vadības pārskatā izvērtējot kvalitātes vadības sistēmas darbības efektivitāti, tika analizēti katra darbības procesa kritēriji un izdarīti secinājumi par procesu un pakalpojumu kvalitāti un nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Vadības sistēmas pilnveidošanā lielu atbalstu sniedza ieviestā elektroniskā dokumentu aprites un vadības sistēma, nodrošinot efektīvu un pārskatāmu dokumentu plūsmu un kontroli.

Iespējamās korupcijas novēršana

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2004.-2008.gadam noteiktajām prasībām, LIAA pārskata periodā tika veikti pasākumi iespējamās korupcijas novēršanai, nosakot iespējamās korupcijas riskus un izstrādāts pretkorupcijas pasākumu plāns un veikta regulāra tā uzraudzība.

3. Budžeta informācija

3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

3.tabula

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2007.gadā (faktiskā izpilde)	2008.gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	49 079 699	47 848 335	47 825 927
1.1.	dotācijas	48 795 014	47 146 382	47 146 382
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	284 685	500 000	480 660

1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	201 953	198 885
2.	Izdevumi (kopā)	46 998 015	47 848 335	46 517 348
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	46 825 444	47 752 181	46 438 333
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	40 268 955	40 218 125	40 099 333
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	6 556 489	7 534 056	6 339 000
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	172 571	96 154	79 015

Lielāko daļu neapgūto finansējuma veido iekonomētie līdzekļi atlīdzības fondā un ieplānoto, bet nerealizēto LIAA darbības plāna aktivitāšu un pasākumu apmaksai, kā arī veikti izdevumu samazināšanas pasākumi 2008.gada beigās valstī īstenotās taupības politikas rezultātā.

LIAA ieņēmumu no maksas pakalpojumiem un citu pašu ieņēmumu plāns 2008.gadam bija 500 000 latu, bet faktiskā izpilde bija 480 660 latu, tie veidojās no ieņēmumiem no maksas pakalpojumiem saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos Nr.65 „Noteikumi par valsts aģentūras “Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” sniegto maksas pakalpojumu cenrādi” noteikto un no nomas maksas par nedzīvojamo telpu izmantošanu.

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem tika izlietoti Latvijas valsts amatpersonu oficiālo ārvalstu vīzišu ar uzņēmēju delegāciju līdzdalību un ārējā mārketinga pasākumu Latvijas uzņēmumiem organizatorisko izdevumu segšanai.

Ieņēmumi no telpu iznomāšanas tika izlietoti LIAA ēkas Pērses ielā 2, Rīgā uzturēšanas un komunālo izdevumu segšanai.

3.2. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu sasniegtie rezultāti un līdzekļu izlietojums

Pēc piedalīšanās Eiropas Komisijas izsludinātajā konkursā Konkurētspējas un inovāciju programmas ietvaros par tiesībām izveidot vienotu un integrētu uzņēmējdarbības atbalsta tīklu Latvijā, starp Eiropas Komisiju un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru tika noslēgti 2 starptautiski līgumi - Framework Partnership Agreement 150340 EBISC Latvia (31.10.2007.) un Specific Grant Agreement EEN – 150340 – EBISC Latvia -1 (25.02.2008.), kas paredzēti projekta „Eiropas Biznesa atbalsts tīkls” (angliski „Enterprise Europe Network” vai EEN) realizācijai Latvijā. Saskaņā ar minēto līgumu nosacījumiem 2008.gadā LIAA saņēma projektam „Eiropas Biznesa atbalsts tīkls” domāto Eiropas Komisija līdzfinansējumu 181 500 latu apmērā, no kuriem projekta aktivitātēm tika izlietoti 174 135 latu.

LIAA īsteno Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētu programmu Nr.LV0016 „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā”. Šī projekta ietvaros apstiprināto pašvaldību apakšprojektu avansu izmaksām 2008.gadā bija piešķirti 17 385 latu, kas netika izlietoti, jo neparedzēti ieilgušās starpinstitūciju saskaņošanas dēļ aizkavējās Norvēģijas granta apakšprojektu atklātā

konkursa nolikuma apstiprināšana Ministru kabinetā, līdz ar to savlaicīgi netika uzsākta programmas darbība.

Īstenoto projektu sasniegtos rezultātus skatīt sadaļā 2.3. „Informācija par LIAA pakalpojumiem”.

4. LIAA personāls

LIAA personāla iedalījums pēc statusa, dzimuma un amata

4.tabula

Rādītājs	2008.gadā
	Skaitis
Faktiskais amata vienību skaits (vidēji gadā)	227
Vakances (uz gada sākumu)	23
Strādājošo iedalījums pēc dzimuma (uz gada sākumu)	204
t.sk. vīrieši	70
t.sk. sievietes	134
Strādājošo sadalījums pēc amata (uz gada sākumu)	204
t.sk. iestādes vadītājs, struktūrvienību vadītāji, vietnieki	55
t.sk. vecākie speciālisti, speciālisti	135
t.sk. tehniskie darbinieki	14

LIAA personāla iedalījums pēc vecuma un amata, ņemot vērā sieviešu un vīriešu īpatsvaru

5.tabula

Vecums/dzimums (skaits)	Sievietes	Vīrieši
Līdz 30 gadiem	67	28
30-39 gadi	32	26
40-49 gadi	19	8
50-59 gadi	10	5
60 gadi un vairāk	6	3

Personāla iedalījums pēc izglītības

6.tabula

Izglītība	Darbinieku skaits
Doktora grāds	2
Maģistra grāds	61
Bakalaura grāds	95
Augstākā izglītība	29
Vidējā (vidējā speciālā) izglītība	17
t.sk. iegūst augstāko izglītību	12

Personāla mainības situācijas raksturojums

7.tabula

Rādītājs	Darbinieku skaits
Faktiskais amata vienību skaits iestādē vidēji gadā	227
Personu skaits, ar ko uzsāktas darba attiecības	64
Personu skaits, ar ko pārtrauktas darba attiecības	49
Personāla rotācijas koeficients *	0,5
Personāla atjaunošanās koeficients **	0,28

*Personāla rotācijas koeficients = (pieņemto skaits + atlaisto skaits)/personu vidējais skaits

** Personāla atjaunošanās koeficients = pieņemto personu skaits/personu vidējais skaits

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Lai informētu sabiedrību par LIAA paveikto, par aktivitātēm ES struktūrfondu administrēšanā, valsts un privātajā partnerībā, uzņēmēju eksporta veicināšanā un investīciju piesaistē uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un inovāciju veicināšanā, 2008.gadā regulāri tika veiktas dažādas aktivitātes – gatavota un izplatīta informācija plašsaziņas līdzekļiem, sniegtas intervijas un atbildes gan uzņēmēju, gan uz žurnālistu jautājumiem par aģentūras kompetencē esošajiem jautājumiem. LIAA direktors un pārstāvji piedalījušies dažādos TV un radio raidījumos, organizētas konferences, semināri uzņēmējiem un citiem interesentiem. LIAA speciālisti piedalījušies citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos, kā arī pilnveidota un regulāri aktualizēta LIAA mājas lapa internetā (www.liaa.gov.lv), kur tika ievietota aktuālākā informācija par LIAA kopumā, kā arī par rīkotajiem pasākumiem un izdotajiem bukletiem.

Kopumā, izvērtējot LIAA publicitāti Latvijas medijos, 2008.gadā tā bijusi pozitīva. 2008.gadā LIAA tika pieminēta **1917** publikācijās/sīžetos.

Publikācijās/sīžetos visbiežāk aplūkotās tēmas bija saistībā ar LIAA organizētajiem dažādiem pasākumiem Latvijas uzņēmējiem, kā arī ar administrētajām ES struktūrfondu programmām.

Pozitīvi aplūkotās tēmas publikācijās bija pasākumi uzņēmēju motivēšanai un LIAA palīdzība inovācijas ieviešanā un attīstībā, inovatīvo biznesa ideju konkurss "Ideju kauss"; LIAA un Swedbank rīkoti semināri uzņēmējiem "Septiņi soļi līdz veiksmīgam eksportam" un valstu tirgi; LIAA izstrādātā e-apmācība "Trīs soļi līdz atbalstam" kā atbalsts uzņēmējiem, kuri pretendē uz ES struktūrfondu līdzekļiem; LIAA administrētās ES struktūrfondu programmas un rīkoti pasākumi par ES fondu piedāvātajām iespējām, tai skaitā 5 reģionālo konferenču cikls; LIAA saņemtais apbalvojums par investīcijām labvēlīgas valsts politikas veicināšanu; Baltijas jūras reģiona valstu biznesa forums; Eiropas biznesa atbalsta tīkla (EEN) atklāšana un tā darbība; Industriālais dizaina portāls www.designlatvia.lv; "Pirmssēklas" atbalsta instruments inovatīvo ideju autoriem; Publikācijas par investīciju vidi un LIAA piesaistītajiem investīciju projektiem; konkurss „Eksporta un Inovācijas balva”. Īpaši pozitīva publicitāte bija reģionālajos laikrakstos par LIAA reģionos organizētajiem pasākumiem.

2008.gadā kā negatīvi tika novērtētas publikācijas saistībā ar plānoto ārējo ekonomisko pārstāvniecību ASV un Kazahstānā slēgšanu nepietiekamo budžeta līdzekļu dēļ un uzņēmēju kritika saistībā ar ES struktūrfondu programmu projektu iesniegšanas birokrātiju.

Sabiedrisko attiecību nodaļa sadarbībā ar citām LIAA struktūrvienībām 2008.gadā sagatavojusi un plašsaziņas līdzekļiem nosūtījusi **171 preses relīzi** par visām LIAA darbības jomām.

Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana

Sabiedrības informēšanai LIAA mājas lapā tika izveidota sadaļa par inovāciju – ZINIS, kur tika ievietotas 105 dažāda satura publikācijas, tostarp, aktualitātes par dažādiem gan nacionāliem, gan arī starptautiskiem pasākumiem

(konferences, semināri u.tml.), informatīvi raksti par dažādiem ar inovāciju saistītiem jautājumiem, piemēram, par zinātnes attīstību, par atbalsta iespējām inovatīvo ideju autoriem, īpaša uzmanība tika pievērsta atbalsta iespējām ES 7.ietvarprogrammā. 12 raksti sagatavoti atsevišķām portāla sadaļām par konkrētiem tematiem, piemēram, sadaļa par ES atbalsta iespējām uzņēmumiem, bet 93 raksti ievietoti jaunumu sadaļā.

Lai popularizētu EEN pakalpojumus, kurš savu darbību ir uzsācis tikai 2008.gadā, tika izdoti dažādi informatīvi un izglītojoši materiāli par EEN un tā pakalpojumiem komercsabiedrībām. Tika izdoti pieci **EEN Ziņu biļeteni**. Katrs no biļeteniem izplatīts 500 eksemplāros uzņēmējiem, pašvaldībām, semināros un Klientu apkalpošanas nodaļā, kā arī izvietots www.een.lv sadaļā „Bibliotēka”.

2008.gadā tika izdots **buklets par EEN darbību** un tā pakalpojumiem krievu valodā un **četras EEN faktu lapas** par dažādiem ES jautājumiem – „**EK programmas Latvijas uzņēmumiem EUREKA**”, „**Preču standartizācija un CE marķējums**”, „**Bezmaksas tirdzniecības nosacījumu datu bāzes – Market Access Database un Export Helpdesk**”, „**ES 7.ietvara programmas apakšprogrammas „Iespējas” programma „Pētniecība MVU vajadzībām**”. Faktu lapas tika izplatītas gan EEN birojā, gan Latvijas Tehnoloģiskajā centrā, kas ir EEN konsorcijs partneris, gan Klientu apkalpošanas nodaļā, kā arī izvietotas www.een.lv sadaļā „Bibliotēka”.

Latvijas laikrakstos tika publicētas **54 publikācijas** un **7 sludinājumi par dažādiem EEN jautājumiem**.

Valsts atbalsta politikas ieviešana

2008.gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto Latvijas uzņēmēju informēšanas kampaņu par Valsts atbalsta programmām (VAP) ES struktūrfondu apgūšanai. Kampaņas uzdevums bija nodrošināt uzņēmējus ar precīzu, unificētu (formā un saturā standartizētu), izsmeļošu un pieejamu informāciju par iespējām saņemt Valsts atbalsta programmu līdzekļus no Eiropas Savienības strukturālajiem fondiem, lai uzņēmēji būtu gatavi savlaicīgi sagatavot un iesniegt kvalitatīvus projektus VAP līdzekļu apgūšanai.

Kopumā Latvijas medijiem tika sagatavotas un izplatītas 27 preses relīzes par LIAA programmu atvēršanu un rīkotajiem semināriem.

Aktīvi informāciju par VAP sniedza arī LIAA direktors A.Ozols, sniedzot intervijas Latvijas TV, Latvijas Radio dažādās raidstacijās un Latvijas biznesa laikrakstos.

Kopumā tika sagatavoti un pārraidīti Latvijas Radio 2 ēterā **25 raidījumi „Eiro rīts”** par LIAA administrētajām VAP ES struktūrfondu apgūšanai 2007.–2013.gada plānošanas periodam, to finansējuma politiku, prioritātēm un izmantošanas iespējām.

Klientu apkalpošanas nodaļā LIAA speciālisti ir snieguši **5954** kvalitatīvas, visaptverošas **konsultācijas** un informāciju uzņēmējiem un citiem interesentiem, atbildot uz jautājumiem kā klātienē, tā arī telefoniski un rakstiski (e-pastos un pa pastu).

Sabiedrības informēšanai visa aktuālākā informācija par LIAA administrētajām struktūrfondu programmām un aktivitātēm tika publicēta LIAA interneta mājas lapā, kas regulāri tika atjaunota.

LIAA mājas lapā tika ievietotas **5 „e-apmācība” programmas** par 2007.-2013.gada plānošanas perioda VAP „Atbalsts ieguldījumiem attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās”, „Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste”, "Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām", "Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām" un „Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”.

LIAA mājas lapā tika ievietoti elektroniskā versijā, kā arī izdoti **bukleti** par LIAA administrētajām VAP "Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste", "Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām", "Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām", „Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produkta attīstībai”, „Tehnoloģiju pārnese kontaktpunkti”, „Vērtspapīru birža mazām vidējām komercsabiedrībām”, „Nacionālās nozīmes velotūrisma produktu attīstība”, „Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā” un „State Aid programs 2007-2013”.

Sabiedrības informēšanai laikrakstos „Latvijas Vēstnesis”, „Dienas Bizness”, „Bizness & Baltija” tika izplatīti **58 sludinājumi** par struktūrfondu projektu iesniegumu pieņemšanu LIAA administrētās struktūrfondu aktivitātēs.

Lai uzņēmējiem būtu iespēja sīkāk iepazīties ar plānotajām VAP 2007.-2013.gadam, ko administrē LIAA, kā arī uzdot sev interesējošos jautājumus, tika rīkota virkne **izglītojošu un informējošu semināru un konferences** visā Latvijas teritorijā. Paziņojumi un informācija par LIAA organizētajiem semināriem un konferencēm tika regulāri atspoguļota centrālajos, kā arī reģionālajos mēdijos.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu pārskatu iesniegšanu, LIAA speciālisti 2008.gada pirmajā pusgadā organizēja **praktisku semināru sēriju** par iesniedzamo gala pārskatu sagatavošanu **2004.-2006.gada plānošanas perioda atbalsta programmu „Dalība starptautiskajās izstādēs un tirdzniecības misijās”** un **“Atbalsts komercdarbības infrastruktūras modernizācijai”** projektiem.

Janvārī tika noorganizēti **praktiskie semināri** par pamatnosacījumiem un projektu sagatavošanu VAP „Atbalsts ieguldījumiem sīko un mazo komersantu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās”. Semināri tika organizēti Rīgā, Kuldīgā, Preiļos un Alūksnē, bet jau novembrī tika rīkots **seminārs par projektu ieviešanu, starpposma/noslēguma pārskata sagatavošanu un pēcuzraudzību**.

Aprīlī un maijā uzņēmējiem tika organizēti **semināri** par projekta iesnieguma sagatavošanu aktivitātēs „Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste” un „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai”.

Augustā tika organizēts **seminārs** pašvaldību pārstāvjiem - "Projekta iesnieguma sagatavošana aktivitātē „Nacionālas nozīmes velotūrisma produktu attīstība”.

Septembrī un oktobrī LIAA organizēja semināru sēriju uzņēmējiem par VAP „Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai un inovācijai”, Rīgā, Bauskas rajonā, Daugavpilī, Liepājā un Valmierā .

LIAA novembrī un decembrī sadarbībā ar biznesa laikrakstu „Dienas bizness” organizēja konferenci sēriju „Kā strādāt pārmaiņu laikā” Rīgā, Daugavpilī,

Jelgavā, Liepājā un Valmierā, kur uzņēmēji varēja uzzināt par aktualitātēm ES struktūrfondu jomā, kā arī uzņēmēji aktīvi dalījās projektu īstenošanas praktiskajā pieredzē.

Par LIAA rīkotajām reģionālajām konferencēm „Kā strādāt pārmaiņu laikā” tika sagatavotas 5 publikācijas laikrakstā „Latvijas Avīze”.

Atbalsts valsts un privātās partnerības īstenošanai

Sabiedrības informēšanai visa aktuālākā informācija par valsts un privāto partnerību tika publicēta LIAA interneta mājas lapā. Sniegtas konsultācijas par VPP projektu organizatoriskajiem, finansiālajiem un juridiskajiem jautājumiem.

Organizēti **3 informatīvi semināri** Vidzemē, Zemgalē un Latgalē par PPP īstenošanas iespējām „**Publiskās un privātās partnerības īstenošanas praktiskās vadlīnijas PPP resursu turētājiem**” un „**Publiskās un privātās partnerības projektu ieviešana un Norvēģijas finanšu instrumenta atbalsts valsts un privātās partnerības projektu sagatavošanai**”, kuros piedalījās gan pašvaldību, gan privātā sektora pārstāvji.

Septembrī tika organizēta **konference „PPP attīstība un īstenošanas iespējas Latvijā”**, kurā uzstājās gan ārvalstu, gan Latvijas PPP eksperti un konsultanti. Konferenci apmeklēja vairāk nekā 300 publiskā un privātā sektora pārstāvji.

LIAA pārstāvji piedalījās arī starptautiskos VPP semināros, konferencēs un sammitos, kur dalījās pieredzē un sniedza informāciju par VPP Latvijā.

Tika aktualizēts un izdots **buklets „Valsts un privātā partnerība Latvijā”**, kurā koncentrēti tika sniegta informācija par VPP politikas īstenošanai Latvijā, politikas plānošanas dokumentiem un VPP regulējošiem normatīviem aktiem, VPP vispārīgajiem aspektiem, priekšrocībām un populārākajiem veidiem.

2008.gadā informācijas nodrošināšanai par aktivitātes Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta līdzfinansētājā programmā „Valsts un privātās partnerības veicināšana Latvijā” norisi tika rīkoti **informatīvie semināri** Rīgā, Aizkrauklē, Preiļos un Limbažos par tēmām „**Atbalsta instrumenti pašvaldībām**”, „**Publiskās un privātās partnerības (PPP) īstenošanas praktiskās vadlīnijas PPP resursu turētājiem un Norvēģijas finanšu instrumenta atbalsts valsts un privātās partnerības projektu sagatavošanai**” un „**Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā**”, kuru ietvaros tiks sniegta informācija par programmu un projektu sagatavošanu.

Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana

Eksporta veicināšanas un investīciju piesaistes, uzņēmējdarbības vides, ārvalstu ekonomisko pārstāvniecību un Eiropas Informācijas centra darbības popularizēšanai 2008.gadā tika izplatīta **71** preses relīze par dažādiem LIAA kompetencē esošiem jautājumiem gan saistībā ar eksporta veicināšanu un ārvalstu investīciju piesaisti, gan semināriem un pasākumiem uzņēmējiem.

Pārskata periodā arī dažādos ārvalstu laikrakstos un žurnālos tika sagatavoti dažāda satura raksti par ekonomiskās sadarbības iespējām ar Latviju, galvenajām eksporta nozarēm, biznesa vidi, tai skaitā tika noorganizētas Zviedrijas, Krievijas un Lielbritānijas žurnālistu vizītes Latvijā. Veicināta Latvijas tēla atpazīstamība ārvalstīs

tiekoties ar ārvalstu žurnālistiem no ASV, Francijas, Japānas, Kazahstānas, Krievijas, Lielbritānijas, Nīderlandes, Polijas un Vācijas.

2008.gadā jau ceturto gadu tika organizēts konkurss, lai noskaidrotu veiksmīgākos Latvijas uzņēmējus, kas eksportē savu produkciju vai pakalpojumus. 2008.gadā konkurss „**Eksporta un inovācijas balva 2008**” tika paplašināts apzinot arī inovatīvākos uzņēmumus.

Konkursam tika saņemti 71 pieteikums trijās kategorijās. Konkursa laureāti tika apbalvoti noslēguma pasākumā Latvijas Universitātē ar konkursa patrona Valsts prezidenta V.Zatlera piedalīšanos. Konkursā tika pārstāvētas galvenās eksporta nozares: kokapstrāde un mēbeļu ražošana, metālapstrāde un mašīnbūve, vieglā rūpniecība, pārtikas pārstrāde un konditoreja, ķīmiskā un farmaceitiskā ražošana. Tika izdoti un izplatīti informatīvi izdevumi par konkursa laureātiem angļu un latviešu valodā.

Divu forumu organizēšana Latvijas uzņēmējiem ar pārstāvniecību vadītājiem.

Pirmais forums notika 2008.gada 19.jūnijā. Pasākums tika rīkots sadarbībā ar Ārlietu ministriju un tajā piedalījās arī LR vēstniecību ekonomiskie diplomāti. Forums notika 2 daļās – seminārs par Latvijas komercsabiedrību biznesa iespējām Vācijā, Zviedrijā, Krievijā, Norvēģijā, ASV, Japānā, Polijā un Baltkrievijā un kontaktbirža. Forumā un kontaktbiržā ar pārstāvniecību darbiniekiem piedalījās 187 komercsabiedrības.

Otrs forums notika 2008.gada 17.decembrī. Forums notika 2 daļās – seminārā par LIAA pakalpojumiem eksporta tirgus izpētē un sadarbības partneru meklēšanā, dalību starptautiskās izstādēs un tirdzniecības misijās, Valsts atbalsta programmu "Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketinga" un pēc semināra komercsabiedrību divpusējās tikšanās ar pārstāvniecību darbiniekiem. Seminārā un kontaktbiržā kopumā piedalījās 269 uzņēmēji.

Pārskata periodā tika izdoti informatīvie materiāli "**Latvian Business Guide**" (japāņu valodā) un „**Latvia - Smart Investment**” (angļu un japāņu valodā), Tika izdotas regulārās ziņu lapas „**Latvia Invest Newsletter**” (angļu un japāņu valodā).

Izdoti vairāki izglītojoši bukleti Latvijas komercsabiedrībām, kas vēlas uzsākt vai papildināt savas zināšanas eksporta elementos un mārketinga instrumentos. Sadarbībā ar Swedbank izdota četru bukletu sērija „**Eksporta principi – Informatīvie avoti**”, „**Eksporta principi – Kontaktbiržas un tirdzniecības misijas**”, „**Eksporta principi – Eksporta stratēģija**”, „**Eksporta plāns**”, „**Eksporta principi – Tirgus pētījumi**”, kas uzņēmumiem tika izdalīti pirms eksportprasmju semināriem, kā arī tiek piedāvāti Klientu apkalpošanas nodaļā.

Sadarbībā ar SIA „GatewayBaltic” izstrādāta **brošūra „LIAA Eksporta rokasgrāmata**”, kas ir praktisks materiāls par eksporta uzsākšanu un būs noderīgs Latvijas komercsabiedrībām, plānojot uzsākt eksporta aktivitātes. Ceļvedis apvieno teoriju, praktiskus ieteikumus, noderīgas interneta saites, intervijas ar eksportētājiem, kā arī praktiskus uzdevumus. Materiāla elektroniskā versija ir ievietota LIAA mājas lapā.

LIAA mājas lapā un izveidotajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv Latvijas uzņēmējiem un ārvalstu kompānijām bija iespēja iepazīties ar informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, ārvalstu tirgus apskatiem, ārvalstu izstādēm un gadatirgiem, eksporta mārketinga aktivitātēm, eksporta un investīciju projektiem, Latvijas uzņēmumu profiliem, Latvijas nozaru pārskatiem, nozaru brošūrām un eksportspējas testu.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Pasaules Investīciju Aģentūru Asociācija (WAIPA) 2008.gada aprīlī pasniedza LIAA balvu **par veiksmīgu darbību investīciju nozarē un par dialoga veicināšanu starp valsts struktūrām un privāto sektoru**, īpaši atzīmējot LIAA veiksmīgo sadarbību ar ārzemju investoriem.

Pasaules Bankas publicētajā *Global Investment Promotion Benchmarking* pētījumā starp 213 nacionālām un reģionālām investīciju veicināšanas aģentūrām Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra 2008.gadā tika **atzīta par septīto labāko investīciju piesaistes un uzņēmējdarbību veicināšanas starpniekinstitūciju pasaulē**, apsteidzot tādas attīstītas un tradicionāli par veiksmīgām uzskatītas valstis kā Austrālija, ASV, Īrija, Somija, Spānija un Čehija. Šis ir plašākais šāda veida pētījums, kāds līdz šim ir ticis veikts. Laika posmā no 2008.gada marta līdz septembrim tika izvērtēta 181 nacionālā un 32 reģionālās investīciju piesaistes aģentūras. Izmantojot profesionālas izvērtēšanas metodes, kas papildinātas ar konkrētu projektu izvērtējumu, analizējot arī lēmumu pieņemšanas kritērijus un pētot investoru uzvedību konkrētas investīciju vietas izvēlē agrīnā stadijā, neatkarīgi konsultanti izvērtēja dažādu aģentūru mājas lapas, kā arī spēju apstrādāt un atbildēt uz investīciju pieprasījumiem.

LIAA labās prakses piemērs par uzņēmējdarbības veicināšanu ir ieguvis **Eiropas Komisijas atzinību**. LIAA iesniegtais pieteikums Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāta (*DG Enterprise and Industry*) rīkotajam konkursam „Eiropas Uzņēmējdarbības balva” (*European Enterprise Award*) 2008/2009 ietvēra trīs atbalsta instrumentu unikālu sinerģiju, kas nodrošina pilna cikla apmācību un finanšu piesaistes iespējas jauno ideju autoriem:

- Studentu apmācības Latvijas augstskolās „Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās!”;
- Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkurss „Ideju kauss”;
- Pirmssēklas atbalsta instruments inovatīvo ideju autoriem.

Konkursā pavisam tika iesniegti 350 pieteikumi, no kuriem 47 tika virzīti tālākai izvērtēšanai.

LIAA Pirmssēklas atbalsta instruments inovatīvo ideju autoriem **pozitīvi tika novērtēts Eiropas Komisijas iniciatīvas „PROINNO” mājas lapā**, kā arī ZINIS saņēma **atzinības rakstu no Latvijas Izgudrotāju biedrības**.

Pārskata periodā LIAA tika veikta sniegto pasākumu un pakalpojumu kvalitātes novērtēšana, regulāri aptaujājot klientus. Izvērtējot aizpildītās anketas, LIAA darbība tika novērtēta ļoti pozitīvi. Izvērtējot anketās iesniegtos priekšlikumus, tika veikti pasākumi sadarbības veicināšanai un pakalpojumu pilnveidošanai.

Klientu apmierinātības pētīšanai tika izmantotas un izanalizētas publikācijas dažādos plašsaziņas līdzekļos par LIAA kompetencē esošām tēmām, kas 2008.gadā ir bijusi pozitīva.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

LIAA ir izveidojusies aktīva un veiksmīga sadarbība ar dažādām uzņēmējus pārstāvošām Nevalstiskajām organizācijām (NVO), kas regulāri tiek iesaistītas ar dažādu uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu saistīto jautājumu risināšanā.

Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā, 2008.gada 5. un 6.jūnijā LIAA organizēja ikgadējo Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā, kura apvieno lielākos investorus Latvijā, augsta līmeņa tikšanos. Tikšanās laikā tika apspriesti makroekonomikas, transporta infrastruktūras, darbaspēka un nodokļu jautājumi, Latvijas ekonomikas un uzņēmējdarbības vides attīstība, Latvijas valdības un investoru sadarbība: iepriekšējo gadu progress un turpmākā sadarbība un nākotnes vīzija un Latvijas konkurētspēja.

Ņemot vērā uzņēmējus pārstāvošo organizāciju viedokļus, tika izvērtēti un sniegti atzinumi par normatīvo aktu un to projektu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi.

LIAA sadarbojas ar nozaru asociācijām regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējamo dalību starptautiskajās izstādēs.

2008.gadā LIAA turpināja nodrošināt Ekonomikas ministra izveidotās valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” konsultatīvās padomes sanāksmju norisi, kuras sastāvā ir nevalstisko organizāciju pārstāvji no visiem Latvijas reģioniem. Pārskata periodā notika četras sēdes, kurās galvenokārt tika izskatīti jautājumi par LIAA darbības plāna projektu un sniegti pārskati par tā izpildi, kā arī tika uzklauti NVO ierosinātie priekšlikumi izstrādājot atbalsta programmu nosacījumus, priekšlikumi sadarbības veicināšanai starp uzņēmējiem un valsts iestādēm.

6. Plāni 2009.gadam

6.1. 2009.gada prioritātes

LIAA 2009.gada darbības plāns ir vērsts uz vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģijā noteikto mērķu un pārvaldes līgumā noteikto uzdevumu un rezultātu sasniegšanu, kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu un tiesību aktos noteikto uzdevumu izpildi.

6.2. LIAA reģistrētās ilgtermiņa finanšu saistības

6.2.1. Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošanai (2007.-2013.) plānoti 3 108 014 latī (*uz 01.01.2009.*);

6.2.2. Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana (2007.-2013.) plānoti 191 259 latī (*uz 01.01.2009.*);

6.2.3. Tehniskajai palīdzībai Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013) plānoti 1 265 833 latī (*uz 01.01.2009.*);

6.2.4. Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētā projekta „Programma Nr.LV 0016 „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā”” īstenošanai plānoti 191 282 latī (*uz 01.01.2009.*);

6.2.5. Eiropas Kopienas iniciatīvas - Konkurētspējas un inovāciju programmas projekta „Eiropas Biznesa atbalsta tīkls” īstenošanai plānoti 423 720 latī (*uz 01.01.2009.*);

6.2.6. Līdzdalībai Pasaules investīciju aģentūru asociācijā plānoti 1500 latī.

6.3. Starptautiskie projekti

2009.gadā darbu turpinās iepriekšējā gada pavasarī Latvijā darbu uzsākušais Eiropas Komisijas jaunizveidotais Eiropas Biznesa atbalsta tīkls Latvijā *Enterprise Europe Network* jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā.

Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators – LIAA, kā arī otra partnerorganizācija – Latvijas Tehnoloģiskais centrs.

Ar mērķi veidot starptautisko kontaktu loku, kā arī iekļauties ES Baltijas jūras reģiona vienotā inovācijas politikā un pārņemt vai dalīties ar citām valstīm labākajā pieredzē, LIAA turpinās piedalīties vairākos starptautiskos projektos:

- *-BSR InnoNet*, kura mērķis ir izstrādāt starpvalstu atbalsta programmu klasteru sadarbības formas veicināšanai visās Baltijas jūras reģiona valstīs;
- *BSR CBP – Capacity Building Programme on Trans-National Cluster and Innovation Systems in the Baltic Sea Region* - projekts ietver apmācību moduļu izstrādi un īstenošanu noteiktai mērķauditorijai - klasteru veidotājiem, vadītājiem, dalībniekiem, sadarbības partneriem (pētniecības un izglītības institūcijām), kā arī klasteru politikas veidotājiem valsts sektorā;
- *BSR InnoReg - Strengthening Regional Innovation Governance through Transnational Cooperation*, kur viens no galvenajiem mērķiem ir izveidot vienotus inovatīvas uzņēmējdarbības veicināšanas instrumentus Baltijas jūras valstu reģionos ārpus metropolēm;
- *JOSEFIN - Joint SME Finance for Innovation*, kura mērķis ir izstrādāt un sniegt konsultatīvos pakalpojumus MVU, lai veicinātu starptautisko MVU sadarbību, kā arī lai atbalstītu MVU centienus saņemt finansējumu dažādu projektu realizācijai, kā arī izstrādāt un ieviest viegli pieejamus finanšu instrumentus inovatīviem MVU sadarbības projektiem;
- *CERT-TTT* – kura mērķis ir formulēt prasības starptautiski atzītas tehnoloģiju pārneses speciālistu apmācību programmas izveidošanai.

6.4. Plānotie pētījumi

2009.gadā LIAA ir plānots veikt pētījumu par **Uzņēmējdarbības vides problēmu jautājumiem** ar Ekonomikas ministriju saskaņotā jomā.

Pētījuma mērķis ir izstrādāt priekšlikumus situācijas uzlabošanai, kas veicinātu politikas rezultāta - pilnveidota uzņēmējdarbības vide, kā arī LIAA 2009. gada darbības plāna punkta 1.6. izpildei - „Sagatavots iesniegšanai Ministru kabinetā Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns 2010.gadam projekts un tā dokumentācija”.